Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 6, no. 20

(May. 16, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 6, no. 20

(May. 16, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

Regd. No M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 6 బుధవారం 16-5-45 సంచిక 20

కామ్రేడ్ సుందరయ్యా అరెస్టు

కామ్రేడ్ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యాగారిని 16 వ తేదీన నెల్లూరులో నెల్లూరు జిల్లాపోలీసులు అరెస్టుచేసి స్టేషనరీ సబ్‌మేజిస్ట్రీటుగారి యెదుట హాజరుపెట్టుటకు 16 వ తేదీన మచిలీపట్నం తీసుకువచ్చారు. మే 1 వ తేదీన నిడుమోలులో జరిగిన జిల్లా వ్యవసాయకూలీ మహాసభలో యిచ్చిన ఉపన్యాసానికై అరెస్టు చేయబడ్డారని తెలుస్తోంది.

భారత స్వాతంత్ర్య శంఖారావం

మాలొటోవ్ ఉపన్యాసం

జర్మనీ పతనమై. యూరప్ యుద్ధంసమాప్తం కావడం వల్ల పుట్టిన అలజడికంటె. మాలొటోవ్ శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో మహాసభలో భారతదేశ సమస్యను పేర్కొనడం మన దేశంలో యెంతోయెక్కువ అలజడిని కలిగించింది. "ఈ మహాసభలో భారతదేశపు ప్రతినిధులు వున్నారు. కాని భారతదేశం స్వతంత్ర దేశంకాదు. స్వతంత్ర భారతదేశవాణి యీ మహాసభలో వినిపించే కాలము వస్తుందని మనందరికీ బాగా తెలుసు" అని మాలటోవ్ ఉపన్యసించగానే. మహాసభలో బ్రహ్మాండంగా హర్షధ్వానాలు మారుమ్రోగేయి. ఆయన కొద్దిసేపు తన ఉపన్యాసం ఆపవలసి వచ్చింది. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ యెంత న్యాయమైనదో. అదియెంత ప్రబలంగా జనామోదం పొందుతూన్నదో ఈ ఘటన తెలియజేసింది.

ఇది జరిగినప్పుడు బ్రిటిష్ విదేశాంగ మంత్రి ఈడెన్ మహాసభకు అధ్యక్షత వహిస్తున్నాడు. ఈడెన్ "మతిపోయిందన్నట్టుగా" "చాలా విసుగ్గా" "యెర్రబారిన ముఖంతో" "నోటిదగ్గర వేళ్ళుపెట్టుకొని గోళ్ళు కొరుకుతున్నట్టు" వున్నాడని పత్రికా విలేఖరులు వ్రాస్తున్నారు. అంతకన్నా ఈడెన్ చేయగలిగిందేమీ లేదని భారతీయులం సులభంగా అర్థం చేసుకోగలం! సామ్రాజ్యవాద వర్ణాశ్రమ ధర్మాల ననుసరించి మాలొటోవ్ కంటె ఈడెన్‌కే చాలా దగ్గరచుట్టమైన స్టెటినస్ (అమెరికా ప్రతినిధి) యీ ఘటన మూలంగా బాధపడి.హర్షధ్వానాలు ఆపివెయ్యవలసిందని సౌంజ్ఞలు చేసేడు. కాని ఈయన తన దేశీయులనైనా హర్షధ్వానాలు చెయ్యకుండా ఆపుచెయ్యలేక పోయేడు. అమెరికాలో వున్న ఇండియాలీగ్ అధ్యక్షుడూ. "హిందూస్థాన్ టైమ్సు" "హిందూస్థాన్ స్టాండర్డు" పత్రికల తరపున శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో మహాసభకు విలేఖరి, అయిన జె. జె. సింగ్ యీ విధంగా రాస్తున్నాడు: "భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి యిది విజయోత్సవదినం. అంటూ చాలమంది నాతోడి పత్రికా విలేఖరులు సంతోషంతో. సంరంభంతో నాదగ్గరకు వచ్చేరు."

విజయలక్ష్మి సంతసం

భారతదేశపు అనధికార ప్రతినిధిగా శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో వుంటూన్న శ్రీమతి విజయలక్ష్మి మాలొటోవ్ అన్నదానికి సంతోషం ప్రకటించింది. మానవాభ్యుదయాన్ని. స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రేమించే చాలమంది భారతీయులు కూడా యిదే విధంగాభావించేరు. కాని, నిర్మాణదశలో వున్న నూతన ప్రపంచాన్ని గురించి అంతగా నమ్మకంలేనివారూ, దాన్ని గురించి తక్కువ తెలుసుకున్నవారూ, తమ దేశప్రజల జీవితంతో సంబంధంలేనివారూ, అభివృద్ధినిరోధకమైన నమ్మకాలతో యదార్థాన్ని చూడలేనివారూ, దీనికి వ్యతిరేకంగా వున్నారు. శ్యాంప్రసాద్ ముఖర్జీ "నేషనలిస్టు" పత్రికా, అభ్యుదయ నిరోధకమైన ప్రతివిషయాన్నీ అతివిప్లవకరమైన భాషపెట్టి రాయడంలో ప్రత్యేకత గడించిన సదానంద్ "ఫ్రీప్రెస్ జర్నలూ", యూనియనిస్టులు నడుపుతూన్న "ట్రిబ్యూన్" పత్రికా, తదితర పత్రికలూ పైన చెప్పినవారి కుతర్కాలను ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. వీరి అభిప్రాయం ప్రకారం, యితర రాజకీయవేత్తల లాగనే మాలొటావ్‌కూడా కుయుక్తులు పన్నుతూ, శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో మహాసభలో పోలెండుకు ఒక స్థానం సంపాదించడానికి భారతదేశాన్ని ఒక సాధనంగా మాత్రమే పేర్కొంటున్నాడు!

నేటి ప్రపంచ సంఘటనలను యీ విధంగా వ్యాఖ్యానించేవారు, వలస రాజ్యాలూ మాండేట్‌రాజ్యాలూ విషయమై బ్రిటిష్ అమెరికన్ ప్రభుత్వాల ధర్మకర్తృత్వ సూచనలను గురించి మాలొటోవ్ పత్రికా ప్రతినిధుల సభలోచేసిన ప్రసంగం తెలుసుకున్న తరవాత తెల్లముఖం వెయ్యకతప్పదు.

పారతంత్ర్య దేశాలకు స్వాతంత్ర్యం

"అంతర్జాతీయ భద్రతా దృష్ట్యా. సాధ్యమైనంత త్వరలో పారతంత్ర్యదేశాలు జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందేటట్లు మొట్టమొదట మనం చూడాలి" అని మాలొటోవ్ పారతంత్ర్య ప్రజల గమ్యస్థానం జాతీయస్వాతంత్ర్యమేనని స్పష్టంగా చెప్పేడు.

"సమానత్వమూ, జాతుల స్వయంనిర్ణయ సూత్రమూ త్వరతో ఆచరణలోకి తీసుకరాగల ఒక ప్రత్యేక మిత్రరాజ్యాల సంస్థ ద్వారా" వలసదేశాలవిముక్తి జరగాలన్నాడు మాలటోవ్.గతయుద్ధానంతరంలాగనే విజయం పొందిన దేశాలు వలసరాజ్యాలను పంచుకుతినాలనే పద్ధతిని తూర్పారబెట్టి, మాలొటొవ్ పై సూచనలు చేసేడు.

"సమగ్రంగా ఈసమస్యను పరిష్కరించడంలో సోవియట్ ప్రతినిధులు చాలా శ్రద్ధ తీసుకుంటారు" అని హామీ యిచ్చేడు.

భారత ప్రభుత్వమూ, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమూ మన రెండు దేశాల ప్రజలనూ దూరంగా వుంచడానికి యెంత ప్రయత్నిస్తున్నప్పటికీ, సోవియట్ ప్రజలు భారతదేశం విషయమై చాలా ఆసక్తిచూపుతున్నారు. మనదేశపరిస్థితుల్ని వారు చాల సన్నిహితంగాను, వాస్తవికంగాను, అవగాహన చేసికుంటున్నట్లు, ప్రఖ్యాత సోవియట్ పత్రిక "వార్ అండ్ వర్కింగుక్లాస్" లోని వ్యాసాన్నిబట్టి కూడ స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. అందులో యీ విధంగా ఉంది: "ఒక తీవ్రమైన పోరాటం జరగడానికి రెండు శక్తులు ఉత్పన్నమైనట్లు యిప్పటి భారతదేశ పరిస్థితులు తెలియజేస్తున్నాయి. దేశంలో చాలా సంకుచితమైన సాంఘిక పునాదులపై ఆధారపడ్డ శుద్ధ అభివృద్ధి నిరోధకులైన సంస్థానాధీశ్వరులు, పెద్ద భూస్వాములూ మాత్రమే ప్రస్తుతపు వలసరాజ్య పరిపాలనను బలపరుస్తున్నారు. జాతీయ స్వాతంత్ర్యం కోసం భారతదేశ ప్రజాబాహుళ్యంలో ముఖ్యభాగాలన్నీ నానాటికీ యెక్కువగా ఐక్యమవుతున్నారు."

అపోహాలుండకూడదు

స్వాతంత్ర్యాన్ని ఏదేశానికీ సోవియట్ దిగుమతి చెయ్యదు. ఈవిషయంలో అపోహలుండకూడదు. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యంకోసం సోవియట్ భీషణయుద్ధాలు చేసింది. అత్యధిక త్యాగాలు చేసింది. తమ తమ యుద్ధరగాల పోరాటాలుజరిపిన ప్రజలందరికీ చాలా సహాయం చేసింది. విముక్తిపొందిన ప్రతిదేశంలోనూ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలు నెలకొల్పడంలో అభ్యుదయకర శక్తులకు అనుకూలంగాను, అభివృద్ధి నిరోధకులైన పాత ప్రభుత్వాలకువ్యతిరేకంగాను, సోవియట్ దేశం తన పలుకుబడి నంతటినీ వినియోగించింది. జనరల్ డిగాల్, డాక్టర్ బెనిస్, మార్షల్ టిటో, —నూతన యూరప్ నాయకులందరూ యీ విషయాన్ని కృతజ్ఞతతో అంగీకరిస్తున్నారు.

ఇతర పెద్దరాజ్యాలవలె సోవియట్ సామ్రాజ్యదేశం కాకపోవడమే కాకండా, యీనాడు బ్రహ్మాండమైన ఒక ప్రజారాజ్యం గాబట్టి, ప్రజారాజ్యాలుగా వెలుగొందు భారత చైనా దేశాలను తనకు యిరుగుపొరుగు మిత్రరాజ్యాలుగా వుండాలని సోవియట్ వాంఛిస్తుంది. తన శ్రేయస్సుకోసం కూడా, వాంఛిస్తుంది. శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో మాలొటోవ్ తన ప్రయత్నాలను ప్రారంభించడం మాత్రమే జరిగింది. అనుకూల పరిస్థితులు ఆసన్నమైనప్పుడు ప్రతిదేశానికిస్వాతంత్ర్యం కోసమూ, ప్రతీచోటా ప్రజారాజ్యాలను నెలకొల్పడం కోసమూ, ప్రపంచం అంతటికీ శాశ్వత శాంతిని చేకూర్చడం కోసమూ, మాలొటోవ్ యింకా ఎక్కువగా తనశక్తిని కేంద్రీకరిస్తాడు.

మన బాధ్యతను మనం నిర్వహించాలి

అయితే సోవియట్ దేశం భారతదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని వాంఛిస్తూందని మాలొటోవ్ యెలుగెత్తి చాటినంత మాత్రంచేత, మనకు స్వాతంత్ర్యంరాదు. మనదేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం మన బాధ్యతను మనం సరిగా నిర్వహించినపుడే స్వాతంత్ర్యోదయ మవుతుంది. విలువ వ్యాపారస్తులు ప్రజల రక్తాన్ని పానం చేస్తూంటే మన దేశభక్తులు గుండెనిబ్బరాన్ని చెడగొట్టుకొని తటస్థంగా కూర్చోవడంవల్ల దేశస్వాతంత్ర్యంరాదు, దేశ సౌభాగ్యంకంటె వార్థీరాజకీయాల కోసమే పాటుబడినంతకాలం దేశస్వాతంత్ర్యంరాదు. పాతవిభేదాలను మర్చిపోయి, సంయుక్త జాతీయ సంఘటనాశక్తిని నిర్మించుకొని, డీగాల్, బెనిస్, టిటో మొదలైన ప్రజానాయకులంతా తమతమ దేశాల్లో యే విధంగా పనిచేశారో, ఆ విధంగానే మన దేశంలోకూడా పనిచేయ గలిగిననాడే స్వాతంత్ర్యోదయం (మిగతా 11 వ పేజీలో)

పార్టీనిధికి కాంగ్రెసువాది రు. 500 విరాళం

శ్రీ వాకిరెడ్డి సీతాపతిగారు గుంటూరుజిల్లా కంతేరు గ్రామ కాపురస్తులు: గుంటూరు తాలూకా ప్రముఖ కాంగ్రెసు వాదుల్లో ఒకరు. 15 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెసు సేవజేస్తున్నారు. పార్టీనిధికి రు. 500 యిచ్చి, యీక్రింది సందేశం వ్రాసియిచ్చారు:

"మీ పార్టీ 1942 ఆగస్టు అల్లరుల సందర్భంలో కాంగ్రెసుయొక్క ఫాసిస్టు వ్యతిరేక దృక్పథాన్ని ప్రపంచ ప్రజల యెదుట ఉంచి ఆగస్టు అల్లరులకు బాధ్యత కాంగ్రెసుది కాదని నిరూపించుటలోను. తరువాత ప్రజలనెదుర్కొన్న దుర్భరక్షామ పరిస్థితులలోను. ముస్లిం స్వయంనిర్ణయ సూత్రంలోఉన్న నగ్నన్యాయాన్ని జాతీయ కాంగ్రెసు అంగీకరించ వలసిన అవసరాన్ని ప్రచారం చేయుటలోను, వివేకాన్ని, ధైర్యాన్ని ప్రదర్శించింది.

"ఈరోజున అవకాశవాదులు కాంగ్రెసు గౌరవాన్ని గంగపాలుచేయ తలపెట్టుతున్నారు. మీరు యింకా యెక్కువగా జనాభిప్రాయాన్ని కూడతీసికొని జైళ్ళనుండి జాతీయనాయకులను విడిపించుకొని, వారితోకలసి మానవ స్వాతంత్ర్యములో భాగమయిన భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించుటకు ముందు నడుస్తారని నమ్ముతున్నాను.

"ఈ ఆశతోనే యీ చిన్న మొత్తాన్ని మీపార్టీ నిధికి యిస్తున్నాను.

— సీతాపతి"

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

★ సంపాదకీయం

బట్టల ధరలు - రంగాముఠా

దేశంలో ఎక్కడ చూచినా బట్టల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. యుద్ధానికి పూర్వమున్న ధరలకు సుమారు 4 లేక 5 రెట్లుగా ధరలు పెరిగాయి. ఈ ఖరీదుకు కూడా బట్టలు చాలినన్ని దొరకుటలేదు. కట్టగుడ్డలేక, అవమానం భరించలేక, సోదరీమణులు కొందరు ఆత్మహత్య చేసికొంటున్నారు. శవాలపై కప్పడానికి సైతం గుడ్డదొరక్క బంధువులు కల్లోలపడుతున్నారు. శవాలపై కప్పిన గుడ్డలు దొంగిలించబడుతున్నాయి. అనేక పట్టణాలలో వస్త్రహీనులైన ప్రజలు ఊరేగింపులు, ప్రదర్శనాలు జరుపుతున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రజలకు బట్ట సక్రమంగా అందునట్లు చూచుట దేశభక్తుల, ప్రజాసేవకుల కర్తవ్యం. దొంగవ్యాపారస్థులను బట్టబయలు చేయడం, కంట్రోలు ధరకు బట్టలను అమ్మించడం అవసరం. బట్టలను ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేయవలసిందని కార్మికులను, యజమానులను ప్రోత్సహించవలసియుంది. ఆంధ్రదేశంవంటి కొరతప్రాంతానికి యితర చోట్లనుండి ఎక్కువబట్టను దిగుమతిచేయాలని ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి చేయాలి. ప్రజలను బట్టలకరువునుండి కాపాడే మార్గం యిదే.

కాని చేనేతరంగంలో రంగాముఠా వైఖరిచూడండి. నేత గుడ్డధరను కంట్రోలు చేయరాదంటున్నారు. అంతటితో ఆగక, మిల్లుపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుతున్నారని, కమ్యూనిస్టులను చేనేతసంఘాలలో నుండి నెట్టివెయ్యాలని తీర్మానించారు.

మన రాష్ట్రంలో రైతాంగం నూటికి 80 మంది. వీరు ఎక్కువగా చేనేత బట్టలను వాడుతారు. ప్రభుత్వం మిల్లు బట్టలకు మాత్రం కంట్రోలు పెట్టి, నేతబట్టను వదలివేసింది. ఏ పట్టణంలోనైనా సరే బట్టల దుకాణంలోకి వెళ్ళి చూడండి! చేనేతబట్ట కొంటేనేగాని మిల్లుబట్ట అమ్మమని వర్తకుడు భీష్మించుతాడు. ఏమంటే, నేతబట్టలో వర్తకునికి అధిక లాభాలు వస్తాయి. నేతబట్ట ఖరీదు యుద్ధానికిముందున్న ధరకు 5 రెట్లు పెరిగింది. బీదజనులు ధరించే 20 నెంబరు 7 గజాల దోవతులచాపుకూడ 6 రూపాయలకు మించింది. ఇంత ధరపెట్టి బీదలు గుడ్డకొనలేరుగదా!

ప్రజలిలా బాధపడుతూంటే, రంగాముఠావారు చేనేత బట్టకు కంట్రోలు అక్కరలేదంటున్నారు. చేనేతబట్టచాటున వర్తకులు దొంగ వ్యాపారమంతా సాగించుతున్నారు. ధాన్యం పండించి ప్రజలకు అన్నమిడే రైతాంగము హెచ్చుధరలకు బట్ట కొనలేక నానాబాధలు పడుతున్నారు. వారికి సక్రమ ధరకు బట్టలు అందునట్లు చూచుట ప్రజాసేవకుల కర్తవ్యం. కాని రంగాముఠావారు రైతాంగం వాడే చేనేతబట్టకు కంట్రోలే వద్దంటున్నారు. దొంగమార్కెటుకు వారిలా సాయపడుతున్నారు. అది ప్రజా క్షేమకరంకాదని వాదించుతున్న కమ్యూనిస్టులను చేనేత పారిశ్రామిక సంఘాలలోనుంచి తొలగించాలని తీర్మానించారు. ఏమి సబబో చూడండి!

రంగాగారు నిజంగా చేనేతవారి క్షేమం ఆశించేవారైతే, చేనేత కార్మికుల భృతిని గ్యారంటీ చేయమని కోరాలి. అలాంటిదేమీ రంగాగారు చేయడంలేదు. బట్టల వర్తకుల, మాస్టర్ వీవర్ల లాభాలను దృష్టిలో పెట్టుకొంటున్నారు. నూటికి 90 మందిగావున్న చేనేత కార్మికులక్షేమాన్ని వదలివేస్తున్నారు. చేనేతగుడ్డకు కంట్రోలు వద్దంటూ బట్టల వర్తకుల, మాస్టర్ వీవర్ల అధికలాభాలను కాపాడుతున్నారు.

ఇంతేగాక, రంగాముఠావారు మిల్లుల ఉత్పత్తిని పరిమితి చేయాలనీ, కొత్తమిల్లులు కట్టరాదనీ కూడ తీర్మానించారు. వీటిని ఎదిరించినందుకు కమ్యూనిస్టులను నిందించుతున్నారు.

ఒకవైపున బట్టలకరువు ఎంతోవుంది. ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేయడం అందరి కర్తవ్యం. కాని చేనేతవారికి పోటీవస్తుందిగాన మిల్లుబట్ట ఉత్పత్తిని పరిమితి చేయమంటున్నారు వీరు. సోదర ప్రజలు గుడ్డదొరకక అల్లాడుతూంటే వీరీవిధంగా చేనేతవర్తకుల, మాస్టర్ వీవర్ల స్వార్థానికిలొంగి ఉత్పత్తిని తగ్గించమనడం ఎంత ఘోరమో చూడండి!

ఇంతేకాదు. మన ఆంధ్రదేశంలో ప్రత్తి విరివిగా పండుతుంది. కాని మనకు బట్టలమిల్లులు లేవు. మన రైతులు ఏ బొంబాయి, అహమ్మదాబాద్ మిల్లులకో చౌకగా ప్రత్తిని ఎగుమతి చేస్తున్నారు. బట్టను దిగుమతి చేసికొంటున్నారు. నేడు ప్రత్తి చౌకగావున్నా, బట్టలధరలు విపరీతంగాపెరిగి మన ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. అలాంటపుడు ఆంధ్రదేశంలో బట్టల మిల్లులు నిర్మించుకోవలసిన అవుసరాన్ని ప్రతి ఆంధ్రుడూ గుర్తించుతున్నాడు. కాని రంగాముఠావారు మాత్రం మనకు బట్టలమిల్లులు వద్దంటున్నారు. గాంధీజీ పేరుతో, చేతిపరిశ్రమలపేరుతో పరిశ్రమాభివృద్ధికి, ఆంధ్రాభ్యుదయానికి వీరు అడ్డుపడుతున్నారు.

ఆంధ్రులంతా రంగాముఠావారు అనుసరించుతున్న యీ నిరర్థక పాలసీని వ్యతిరేకించాలి. చేనేతబట్టలతో సహా అన్నిటిధరలు కంట్రోలుచేసి ప్రజలకు బట్టలను సక్రమంగా పంచాలని ఆందోళనచేయాలి. నూలును చౌకగా చేనేత మగ్గాలకు అందచేయాలనీ, చేనేత కార్మికుల భృతిని గ్యారంటీచేయాలనీ కోరాలి. బట్టల పరిశ్రమలోవున్న కార్మికులు ఎక్కువగా ఉత్పత్తిచేసి బట్టలకరువును తొలగించడానికి సాయపడాల్సి. ఇందుకు కృషిచేయడమే ప్రజాసేవకులందరి కర్తవ్యం.

30 వేల మంది పీడితప్రజల ఆక్రందన

అఖిలభారత నిమ్నజాతుల మహాసభ

రావుబహాదూర్ ఎన్. శివరాజ్‌గారి అధ్యక్షతకింద మే 5వ తేదీని బొంబాయిలో అఖిలభారత నిమ్నజాతుల తృతీయ మహాసభ జరిగింది. "అంటరానివారు"గా పరిగణింపబడే 30 వేలమంది పీడితప్రజలు ("ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్" అంచనా) యీ మహాసభకు హాజరయ్యారు. ఒకవైపు విదేశీ సామ్రాజ్యవాదుల పెత్తనంకింద, మరోవైపు "అగ్రజాతుల"మని విర్రవీగే పైకులాలవారి దోపిడీ విధానంకింద, కృంగి కృశించి అతినికృష్టమైన జీవనంగడిపే 7 కోట్ల మంది పరిజాసామాన్యం తరపున వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి ప్రతినిధులు వచ్చారు. దేశాన్ని నేడెదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యలపై చర్చలు సాగించి, తీర్మానాలు చేశారు.

యుద్ధం ప్రారంభమయాక, ఈ అయిదారు సంవత్సరాలలోను నిమ్నజాతులే అందరికంటె అధికంగా బాధలు పడ్డారు. ఆహారపదార్థాలకొరత వీరి నెక్కువగా పీడించింది. బెంగాల్, మలబార్ రాష్ట్రాలలో కుటుంబాలకు కుటుంబాలు నాశనమయాయి. మామూలు రోజుల్లోనే వీరు పొట్టకూటికి నానా అవస్థలు పడతారు; ఇక యుద్ధపరిస్థితుల్లో ఆహార సమస్య వీరినెంతగా కృంగతీసిందో ఊహించుకోవచ్చు. కూలిడబ్బులు అత్యల్పం; పిచ్చుమంతతో కొలతలు; మురికి కొంపల్లో నివాసం; అవిద్య; అజ్ఞానం; అనారోగ్యం—ఇదీ, నేటి మన నిమ్నజాతులస్థితి. అన్యాయానికి తోడుఅవమానం అన్నట్లు, అంటరానితనం వీరి దీనావస్థనుసుస్థిరం చేసింది.

యుద్ధంవచ్చాక, ఈ 7 కోట్లమంది జీవులకు రక్షణ కలిగిందా అంటే, లేదనేచెప్పాలి.

ఈ రోజుల్లోనే నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ ఒక బలమైన సంస్థగా వృద్ధిచెందింది. దీనిక్కారణం, వీరిలో కొత్తగా చైతన్యం బయలు దేరడమే. ఇంత చైతన్యం ఇదివరకెన్నడూ వీరిలో కలుగలేదు. బొంబాయి మహాసభకు 30 వేల మంది నిమ్నజాతుల ప్రజలు హాజరై, ఉపన్యాసాలు - చర్చలు అతిశ్రద్ధతో విన్నారంటే, తమకూ్కడా కొన్ని హక్కులు ఉన్నాయనీ, వాటిని రాబట్టుకోడానికి తమ సంఘశక్తిని ప్రదర్శించాలనీ, వీరు తెలుసుకున్నారన్నమాట.

మహాసభలో నిమ్నజాతుల కనీసకోర్కెలకు సంబంధించిన తీర్మానం ఒకటి ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడింది. మద్రాసులో 1944 సెప్టెంబరులో జరిగిన కార్యనిర్వాహక వర్గం యొక్క తీర్మానాన్నే మహాసభ బలపరిచింది. అందులో పేర్కొన్న హక్కులేమిటి? భారతదేశ రాజ్యాంగ విధానం నిమ్నజాతుల అంగీకారాన్ని పొందినదైవుండాలి. జాతీయజీవనంలో నిమ్నజాతులవారిని ప్రత్యేకశక్తిగా గుర్తించాలి. కేంద్రప్రభుత్వంలోను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలోను, శాసనసభల్లోను, స్థానికసంస్థల్లోను, ప్రభుత్వోద్యోగాలలోను నిమ్నజాతుల సంఖ్యనుబట్టి, అవసరాలనుబట్టి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యం ఉండాలి. ఉన్నత విద్యకై ప్రభుత్వాదాయంలో నుంచి ఇంకా యెక్కువమొత్తాన్ని వినియోగించాలి. ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో ఉన్న భూముల్లో వీరికి ప్రత్యేకంగా సెటిల్మెంటు లేర్పరచాలి. శాసనసభలకు, స్థానిక సంస్థలకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గాలద్వారా ఎన్నికలు జరగాలి.

ఈ కోర్కెలు ప్రజాస్వామిక సూత్రాలకు ఏవిధంగాను విరుద్ధమైనవికావు. తరతరాలనుంచి హిందూ సమాజంలో దాస్యజీవిత మనుభవిస్తూ, యిప్పుడిప్పుడే మేల్కొంటూన్న నిమ్నజాతుల ప్రజలు తమ పురోభివృద్ధికి పై కోర్కెలు కోరుతున్నారంటే, ఆశ్చర్యపడవలసిందేమీ లేదు. అంతేకాదు, పరిశ్రమలపైన, భూమిపైన, ప్రభుత్వానికే యాజమాన్యం ఉండాలని ఈ మహాసభ తీర్మానించింది. జమీందారీ విధానాన్ని నిర్మూలించమని కోరింది. అప్పుడే బీదలకు రక్షణఉంటుందని ప్రకటించింది. యుద్ధానంతరం స్వగ్రామాలకు తిరిగివచ్చే నిమ్నజాతి సైనికుల రక్షణకై ప్రభుత్వం తగిన కట్టుదిట్టాలు చేయవలసిందని హెచ్చరించింది. సప్రూ కమిటీ సభ్యులు తమ సూచనల్లో నిమ్నజాతుల హక్కులకు తగిన ప్రాముఖ్యత యివ్వనందుకు వారిచర్యను ఖండించింది. "హిందువులు మెజారిటీగావున్న రాజ్యాంగంలో నిమ్నజాతులు తప్పక అణచియుంచబడతారు. అందువల్ల వారు తమ కనీసహక్కులకై యిప్పటినుంచీ ఆందోళనచేయాలి" అనితీర్మానంలోవుంది. శతాబ్దాలతరబడి నికృష్టజీవితంగడిపే నిమ్నజాతుల్లో ఇలాంటి అనుమానం ఉండడంసహజమే.

ఐతే, బొంబాయి మహాసభ దేశాన్ని నేడెదుర్కొంటూన్న ప్రధానసమస్యపట్ల మూకీభావం వహించింది. నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్‌కి నేడు రాజకీయాధికారం లేదనే విషయం విస్మరించింది. నిరంకుశాధికారులు పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారనే సంగతి గుర్తించలేదు. కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగ్, నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్, కలిసి ప్రభుత్వాన్ని లొంగదీసే మార్గం చూపలేదు. పైగా రావుబహదూర్ శివరాజ్‌గారు తన అధ్యక్షోపన్యాసంలో కాంగ్రెసునీ, ముస్లింలీగ్‌నీ దుమ్మెత్తిపోశాడు. ముస్లింలీగ్ జబర్దస్తీగా తన హక్కుల్ని సాధించుకోవాలని చూస్తున్నట్లు, కాంగ్రెసు పిరికిపంద అయి లొంగిపోతున్నట్లూ చిత్రించాడు. ప్రధానమైన రెండు రాజకీయ సంస్థలపై యిలాంటి ఆరోపణచేయడంవల్ల నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ ప్రతిష్ఠ ఏవిధంగాను ఎక్కువకాదు. కేంద్రంలో జాతీయప్రభుత్వ స్థాపనకు అంతా కలిసి పనిచేయడంవల్లనే నిమ్నజాతుల వాంఛలు యీడేరుతాయని శివరాజ్‌గారివంటి నాయకులు గ్రహించాలి.

ఇంతేకాదు. దేశానికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కోరడంతో నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ యితర సంస్థలకు ఏమాత్రమూ వెనుకంజ వేయదని స్పష్టీకరించవలసింది. మిగతా భారతీయులకు భారతదేశంమీద ఎంత హక్కుఉందో, నిమ్నజాతులకూ్కడా అంతే హక్కుఉంది. విదేశీ పరిపాలన నుంచి విముక్తిచెంది, ప్రధాన రాజకీయపార్టీలన్నీ అధికారం స్వీకరించినప్పుడే అస్పృశ్యత పూర్తిగా నిర్మూలనమవుతుంది. ఈయదార్థాన్ని నిమ్నజాతి సోదరులు గుర్తించాలి.

ఇంతేకాదు. కార్మికులుగాను, వ్యవసాయ కూలీలుగాను అస్పృశ్యులు ఎన్నోబాధలు పడుతున్నారు. వాటి నిర్మూలనకై పట్టణాలలో ట్రేడ్‌యూనియన్లు, పల్లెటూళ్ళలో వ్యవసాయకూలీ సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. ఎన్నో విజయాలు సాధిస్తున్నాయి. అట్టి వర్గసంస్థలలో నిమ్నజాతులవారంతా చేరి పనిచేయవలసి ఉంది.

నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ పట్ల కాంగ్రెసు నాయకులవలంబిస్తూన్న వైఖరి సమంజసంగా లేనిమాట నిజమే. ఈసంస్థపై ఎంతో దుష్ప్రచారం జరుగుతోంది. ఎన్నో అక్రమాలకు, అన్యాయాలకు, గురిచేయబడిన అస్పృశ్యులు చైతన్యవంతు లవుతున్నారనే విషయం గమనించకపోవడం విచారకరమైన విషయం. ఈ దృక్పథాన్ని విడిచిపెట్టి, వారి హక్కుల రక్షణకై పాటుబడే నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ యెడల సౌమ్యదృష్టిని అలవరచుకోవలసిందని కోరుతున్నాను.

— కంభంపాటి సత్యనారాయణ

(వాస్తవిక కథ)

★ నిర్జీవులు

సెట్టి ఈశ్వరరావు

ఇరుసునుండి జారిపోయిన చక్రంలాగ, జీవితం నిర్లక్ష్యంగా దొర్లుకపోతూంది. ప్రపంచమూ, దానిలోని దావానాలమూ చేరలేని అంతస్థుల్లోవున్నారు క్లబ్బు సభికులు.

భాష అర్థంకాకపోయినా, నైగల్ సంగీతానికి పరవశం పొందగల రసికతా, రోజుకు ఐదనాల సిగరెట్లుకాల్చి అగ్గిపెట్టె కొనకండా గడుపుకునే పొదుపూ, బట్టల మడతల్లోనూ క్రాపింగు సాపులోనూ లీనమై - తన్మూలంగా లోకపు మన్ననలను పొందుతూన్న క్లబ్బుసభికులు సాయంత్రం ఐదయ్యేసరికి వాకొక్కరే క్లబ్బు చేరుకున్నారు.

బేడల మేజుతో ఆట ప్రారంభమైంది. జీవితమే ఒక పెద్ద జూదం - కష్టసుఖాలే పేకముక్కలు—అవి సరిగ్గా కలవడం అదృష్టం—జోకరు కలిసిందా అది మహా అదృష్టమే!........జీవితంలో ఉల్టాసీదాలు వచ్చినప్పుడు కుంగిపోవడమూ పొంగిపోవడమూ వుంది - జూదంలోనూ అంతే.

పార్కుచెరువు చెట్టుకింద పేకాడుకుంటున్న నలుగురు 'లోఫర్ల'ను పోలీసువాళ్ళు పట్టుకున్నారటని సంభాషణ సాగుతూంది. చిన్నవాళ్లు తిన్నవి చిరుతిళ్ళనీ పెద్దవాళ్ళు తిన్నవి ఫలహారాలనీ విభజించగల విచక్షణా కౌశల్యమూ నాగరకతా బలిసిపోయిన యీ రోజుల్లో, క్లబ్బులో జరిగే పేకాటను జూదం అని యే న్యాయచట్టమూ అనలేదు. జూదగాళ్ళను పట్టుకొనే పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరూ జూదగాళ్ళను విచారణచేసే మేజిస్ట్రేటూ క్లబ్బు టేబిల్ని ఆశ్రయించుకున్న ముఖ్యమైన పక్షులు .... నిట్టూర్పులు హెచ్చరికలు సవాళ్లు సకిలింపులు కెరటాలుగా విరిగిపడుతూన్న డబ్బుల గలగలలు........

• • •

"స్వతంత్ర భారత్‌కీ జయ్!"
"సోవియట్ యూనియన్ జిందాబాద్!"

ఎర్రసైన్యం విజయోత్సవం జరపడానికి రైతుకూలీలూ పెద్ద ఊరేగింపుతో వస్తున్నారు. నిర్వికల్ప సమాధిలోవున్న యీ లోకాతీతులను మేఘగర్జనలా మారుమ్రోగుతూన్న ఆ నినాదాలు భంగపర్చలేదు. సరిగా దీక్షకుదరనిఏవాకరో ఏమిటీవెర్రికేకలన్నట్టు ఆ నినాదాలు వచ్చేవేపుచూసి చప్పున యేకాగ్రతకు వచ్చేరు .... ఒకరి ఉత్కృష్టాదర్శాలను వ్యక్తపర్చే నినాదాలు యింకొకరికి వెర్రికేకలుగా యెందుకు కనిపించ కూడదు?

"కష్టాల్లో కాపురముండే
కూలిరైతు అన్నల్లారా!
కన్నీళ్ళతో కడుపుమంటతో
ఎన్నాళ్ళోయ్ కూలీల్లారా!
ఎన్నాళ్ళోయ్ రైతుల్లారా!
మీ నెత్తురు పిండిన మిల్లులు
మీ చెమటను పండిన భూములు
భోగించే సోమరిపోతులు
కన్నారా కాలీకడుపులు?
విన్నారా ఆకలి అరుపులు?"

ఊరేగింపు చేరువకు వచ్చింది. ఇహలోకపు స్పృహలోకివచ్చి ఉలికిపడిచూసేరు, చీట్లాట సమాధిలో లీనమైవున్నవారంతా. ఎవరో పతితుల్నీ ఏవో పురుగుల్నీ చూసినట్లు ఒక జాలిచూపుచూసి, తదేకదీక్షతో తమపనిలో మళ్ళా లీనమైపోయేరు.

"ఏం సాహిత్యం! ఏం కవిత్వం!" అని ఆశ్చర్యార్థకంలాగ మొహంపెట్టి తన మిత్రుడివేపు చూసేడు, పజిల్సు సూక్ష్మలూ, కాటన్ మార్కెటు జగద్రహస్యాలూ అన్వేషిస్తున్న కవిరాజొకాయన. ఈమధ్యనే ఈయన కోయిలపాటలకు కొత్తఅర్థాలుతీసి పద్యకావ్యం రాసేడు; ధర్మదేవతని నాలుగు పాదాలతో నడిపించడానికి తలగడంత నవల రాసేడు.... ఊరేగింపులోనుంచి వినబడుతూన్నపాట 'కవిత్వం' కాదేమో అన్నంత వాస్తవికంగా వుంది. ఎంత అవాస్తవికంగా యెంత అసంభవంగా వుంటే అంత మంచి కవిత్వం అవుతుందని నేర్చుకోవడంచేతనే ఆయన సాహిత్య సామ్రాజ్యాధినేత అయ్యేడు. ఆయన ఆశ్చర్యానికి యిదేకారణం.

ఇవాళ ప్రపంచప్రజల విజయోత్సవదినం. ప్రపంచప్రజల సైన్యమైన ఎర్రసైన్యపు విజయోత్సవదినం. కాని పడకకుర్చీలో యీలపాటగా బ్రతుకు వెళ్ళబుచ్చుకునేవారికి యీరోజు కేలండరులో ఒక అంకె. న్యాయం కోసం, సౌఖ్యంకోసం ఆశించి శ్రమించే పీడిత తాడిత జగత్తుకు ఒక అరుణప్రభాతం - అస్తమయంలేని ప్రభాతం - తన కిరణాల్ని విశ్వమంతటా ప్రసరించిన కోటిసూర్యుల తేజస్సు.

ఊరేగింపుతోవచ్చిన కార్మికులలో ఒకడు క్లబ్బులోనికి వచ్చి అందరికీ తలొక కాగితం పంచుతున్నాడు. ఇహచైతన్యంలోలేని క్లబ్ మెంబర్లు కొందరవి చూడనేలేదు. కొందరు తామరమందు ఎడ్వర్టయిజుమెంటు చూసినట్టు చూసి పారేసేరు. మార్పులేని విసుగుజీవితం లాగ ఎలెక్ట్రిక్ పంకా తిరుగుతూంది. పజిల్సుతో పోట్లాడుతున్నాయన శ్రమ అనకండా కాయితం చదివేడు.

"ఎక్కడో యెవరో గెలిస్తే వీళ్ళెందుకో చంకలు కొట్టుకోవడం!" తనలో అనుకోడానికి ఉద్దేశించుకున్న మాటలు పైకి అంటూ, తిరిగి పజిల్సులో నిమగ్నుడయ్యేడు. (జీవితమే పెద్ద పజిల్ అనీ, తాను దాన్ని పరిష్కరించే సాధకుణ్ణనీ అంటూ తన తెలివితేటలకి మురిసిపోతుంటాడు ఈయన!)

ఎక్కడో కాలికి దెబ్బతగిల్తే బాధపడేది ఒక్కకాలే కాదనీ, గాయం మానితే సుఖపడేది కూడా ఒక్క కాలే కాదనీ, శరీరమంతటికీ ఆ కష్టసుఖాలు వుంటాయనీ యీ తరహా మనుషులు అంగీకరించరు! స్వార్థానికీ సంకుచితత్వానికీ ప్రదక్షిణలు జేస్తూ గుడిగుడి కుంచాల భావాలతో ప్రపంచంలో రాతిగోడలు కట్టుకొని, కుడిచేతికీ, ఎడమచేతికీ మధ్య తాటితమ్మాలూ దురభిమానాలూ పెంచుకొని, విశాల భావాలమీదా ఉత్కృష్టాదర్శాలమీదా అస్పృశ్యతాముద్రవేసి వాటికి సాధ్యమైనంత దూరంగా నుంచుంటూ సంకుచితత్వంలోకి ముడుచుకపోయేతాబేళ్ళు యీ మహనీయులు! యుద్ధరాక్షసత్వంనుండీ ఫాసిస్టు నరకంనుండీ కోట్లాది మానవుల్ని విముక్తి చేసి, దివ్యభవిష్యత్తుకు దారిచూపుతున్న యీ విజయం, కడుపులో చల్ల కదలకండా కాలక్షేపంచేసే వారిని కదపలేదంటే ఆశ్చర్యమేముంది? ఎక్కడో అరువేల మైళ్ళదూరాన వున్న వాళ్ళు తమని కాలుక్రింద నొక్కివుంచడంకూడా వీరు గమనించరు. ప్రత్యక్షంగా కనిపించబట్టిగాని.

దూరాన్ని విజ్ఞానం లోబర్చుకోనప్పటి పాతరోజుల్లోనే భావాలూ, మతాలూ, సముద్రాల్ని ఖండాల్ని దాటి భూగోళం అంతటా అలముకొనేవి. ఇప్పుడు - మానవ గమనం మనోవేగాన్ని అలవర్చుకున్న యీ రోజుల్లో —దేశాల పొలిమేరల్నీ ఖండాల సరిహద్దుల్నీ దాటి ఆదర్శాలు ప్రపంచమంతటా నాటుకొని, విశాలత్వానికీ అభ్యుదయానికీ దోహదం చేస్తున్నాయి. కల్లోలాల్ని దాటుకొంటూ ప్రపంచాన్ని విప్లవానికి పరిపక్వం చేస్తున్నాయి. ఈ సత్యాన్ని రాతియుగపు సంకుచిత ప్రమాణాలతో కొలిచేవారికి యేకమవుతూన్న విశ్వమానవకోటి, అది నిర్మించుకుంటూన్న స్వాతంత్ర్య స్వర్గం తలకెక్కలేదంటే ఆశ్చర్యమేముంది?

బెర్లిన్ టోకియో ప్రియులు రేడియోదగ్గరికి చేరుకున్నారు. బెర్లిన్ పతనమయ్యేక లార్డ్ హాహా ఉపన్యాసాల నిషా వీళ్ళకి కరవైంది. అంచేత జపానువాడి సూర్యపతాకాన్ని ఆశ్రయించుకున్న సుభాస్ చంద్రుడి కోపం నోటిపూటతో కనిపెట్టుకొని వున్నాయి యీ చాతకాలు. అగస్టు అల్లర్లలో, దేశంలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమే లేదనీ విధ్వంసక కార్యక్రమం గాంధీగారు స్వయంగా తయారు చేసేరనీ వీరంతా పుష్కలంగా ప్రచారంచేసి తమ దేశభక్తిని ప్రకటించుకున్నారు. కాని ప్రభుత్వోద్యోగులతో బోసాయికారీగా లాలోచీలు నడుపుకోడానికి యీ దేశభక్తి అడ్డుపడలేదు. ఆ రోజుల్ని యిప్పటికీ ఆగస్టు విప్లవమనే అంటారు వీళ్ళు!

"బెర్లిన్ పడిపోయిందన్నమాట నమ్మశక్యం కాకుండావుంది" అని సంభాషణ ఆరంభకున్నాడొకాయన. హిట్లర్లో దైవాంశ వుందనీ, చివరి క్షణంలో చక్రంవేసి రక్షిస్తాడని ఆయనకిచాలా గట్టినమ్మకం వుండేది.

"ఏమో, హిట్లరు బతికివున్నాడని వదంతులు వుండనే వున్నాయి. హఠాత్తుగా ఉవ్వెత్తునలేచి చావుదెబ్బకొరతాడేమో!" అని ఇంకోఆయన.

పార్కులో జరుగుతూన్న సభ సమాప్తమైంది. దిక్కులు పిక్కటిల్లేట్టు వేలాది ప్రజలు నినాదాలు చేస్తున్నారు.

"సోవియట్ యూనియన్ జిందాబాద్" బెర్లిన్ ప్రియులకు మనసు కష్టమనిపించింది. "రష్యాలో రైతుల్ని కొడవళ్ళతో గొంతులు కోస్తున్నారు! సుత్తితో కూలీలనెత్తిపగలగొడుతున్నారు—వీళ్ళిక్కడ జిందాబాద్ జిందాబాద్ అని కేకలు!"

"ప్రపంచంఅంతటా రష్యా ప్రజల పాలిట స్వర్గం అని అదేపనిగా మెచ్చుకుంటారెంచాతండీ?" అని ఒక అపస్వరం వినపడింది.

"రష్యాలో ఒక నీతీ జాతీ వుందటండీ. స్టాలిన్ జారుకన్నా నిరంకుశుడు. రైతుల నెత్తిమీద కూలీల్ని యెక్కించాడు. ప్రజలందరి నెత్తిమీద తనెక్కేడు." అన్నాడు మొదటాయన.

"లేదులెండి! రష్యాలో ప్రజలకుబాగా మేలు జరిగే వుంటుందిలెండి. లేకపోతేవాళ్ళంతా అంత కట్టడిగా పోట్లాడి జయించడం సాధ్యం కాదు" అని తిరిగీ అపస్వరంవినపడింది.

క్లబ్బుముందు నినాదాలు మారుమ్రోగుతున్నాయి. "స్వతంత్ర భారత్‌కీ జయ్!"

"ఇక మనకి స్వరాజ్య మొచ్చినట్టే— రంగూనుకూడా అయిపోయింది. పాపం బోసుగారు యెంత కష్టపడ్డా లాభం లేకపోయింది" అని రేడియో ఆపేసేడు యింకోతను.

నిద్రపోతున్న మనుషులని వీళ్ళని చూసి కొందరు జాలిపడతారు. ఎప్పటికన్నా మేలుకుంటారని ఆశపడతారు. కాని జీవం వుంటేనా మేలుకోవడానికి?

జోహారులు

బెజవాడతాలూకా, ఉప్పలూరు గ్రామంలో ఏప్రిల్ 8వ తేదీన రైతాంగ సేవకుడు మరణించాడు. ప్రజలంతా తమబిడ్డయొక్క అకాల మరణానికి శోకించారు. ఆబాలగోపాలం 800 ప్రజలు ఎర్ర జెండాలతో స్మశానం వరకు వినమ్రులై నడిచారు. ప్రజాసేవకునికి జోహారు లర్పించారు.

చనిపోయిన కామ్రేడ్ అన్నే రామగోపాలరావు గ్రామంలో రైతు ఉద్యమాన్ని నిర్మించాడు. 1941లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుడుగా చేరాడు. తన జీవితాశయమైన రైతాంగ సేవచేస్తూ అకాలమరణంజెందాడు.

కామ్రేడ్‌కు యివే మా జోహారులు! బిడ్డను కోల్పోయిన అతని కుటుంబానికి యిదే మా సానుభూతి!

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రథమ

ట్రేడ్‌యూనియన్ మహాసభ

జూన్ 9, 10 : రాజమండ్రిలో

•

ప్రారంభకులు : కామ్రేడ్ మిరాజ్‌కర్

(అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెస్ నాయకులు)

జండా ప్రతిష్ఠాపన : కామ్రేడ్ చలసాని వాసుదేవరావు

అధ్యక్షులు : కామ్రేడ్ సి. వి. కె. రావు

మద్రాసు ట్రేడ్‌యూనియన్ నాయకులు :

చక్కరై చెట్టిగారు, బాలచంద్రమీనన్, రామమూర్తి, కళ్యాణసుందరంగార్లు

ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టునాయకులు : రాజేశ్వరరావుగారు ఉజ్వల సందేశాలిస్తారు.

ప్రభుత్వం యీ మహాసభకు అనుమతి యిచ్చింది.

★ చేనేతరంగంలో

రంగాముఠా నినాదాలు ★ దేశానర్థదాయకాలు

— పుత్సల సత్యనారాయణ

రాష్ట్ర చేనేత సంఘానికి గౌరవాధ్యక్షులుగా ప్రొఫెసర్ రంగాగారు మే 2వ తేదీ వర్కింగ్‌కమిటీ మీటింగులో ఎన్నుకోబడి నట్లున్నూ, ఆ వెంటనే అసలు అధ్యక్షులు రమాకాంతరావుగారు పీఠంనుంచి దిగి ప్రొఫెసర్‌గారిని అలంకరించి, నాటి సభాకార్యక్రమం నడిపించమని కోరినట్లున్నూ, ఆచార్యులవారు అంగీకరించి శిష్యుల యీప్సిత మీడేర్చి నట్లున్నూ పత్రికల్లో ప్రకటించబడింది. ఆచార్యులవారి అసమాన అధ్యక్షత క్రింద చప్పచప్పటి చర్చలు జరుగుతూ కమ్యూనిస్టులను చేనేతసంఘాలనుండి తొలగించాలని ఆ మీటింగులో నిర్ణయించబడింది.

ఈ తీర్మానానికి చూపిన కారణం ఏమిటి? కమ్యూనిస్టులను ఎందుకు తొలగించారు? అనే విషయంతెలునుకునే ముందుగా కమ్యూనిస్టులు చేనేతసంఘాలలో చేస్తున్నపనిని వివరించడం అవసరం.

కమ్యూనిస్టుల కృషి

1944 అగస్టుకుముందు, అనగా నూలు రేషన్‌స్కీము రాకముందు, విపరీతంగా దొంగ మార్కెటు పెలరేగి నూలుదొరకక, బ్రతకడం, భార్యాపిల్లలను పెంచడం, ఎలాగో తెలియక, చేనేతపారి శ్రామికుల్లో మహా ఆందోళన వ్యాపించివున్నప్పుడు, మొదట కదిలినవారు కమ్యూనిస్టులు. దొంగమార్కెటును అరికట్టడానికి వాలంటీర్లను చేర్చి, ప్రజలను సమీకరించి, ప్రజలకు అండగావుండి పనిచేసినది కమ్యూనిస్టులు. స్థానికంగా కమ్యూనిస్టు యువకులు రాత్రింబగళ్ళు గస్తీలుకాని, ఎగుమతి దిగుమతిబేళ్లు కనిపెట్టి, దొంగ మార్కెట్టును అరికట్టడానికి కృషిచేశారు.

అపుడు శ్రీ రంగాగారు జైలు బయటకు రాలేదు గాబోలు. అపుడు కమ్యూనిస్టులు మిల్లు పరిశ్రమవాదులని, కంట్రోలు వాదులని, ఆచార్యులవారి శిష్యులకు స్ఫురణకు రాలేదు:

అఖిల భారత టెక్స్టయిల్ కంట్రోలు బోర్డులో "రేషన్ స్కీం"తో తప్ప రెండో మార్గంతో చేనేతపనివారి నూలుసమస్య పరిష్కారంగాదని బోర్డులోని కమ్యూనిస్టు మెంబరు మిరాజ్‌కర్ ద్వారా తీర్మానం చేయించగలిగేం. కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో కమ్యూనిస్టులు చేస్తున్నపనిని, మిగతా చేనేతనాయకులు ప్రజలతోపాటు కొనియాడడం, సహకారం చేయడం—యింతవరకూ జరుగుతూ వుంది. ఈ సహకారం జరిగిన చోటనే నూలు పంపకవిధానం సక్రమంగా అమలుజరిగింది; దొంగమార్కెటు తొలగింది. సహకార చేనేత సంఘాలు కొత్తవి స్థాపించారు. నీరసంగా వున్నవాటిని పునరుద్ధరించారు. చేనేత ప్రజల కష్టాలు సమిష్టిగా, నిర్మాణ యుక్తంగా తీర్చుకోవడంలో చక్కని పని జరుగుతూవచ్చింది. రేషన్ కార్డులు మాస్టర్ వీవర్ల చేతిలో పడకుండా కమ్యూనిస్టులు పాటుపడుతున్నారు.

"మిల్లు పరిశ్రమను ప్రోత్సహిస్తామ"ని, అదొక నేరంగా రంగాముఠావారు కమ్యూనిస్టులపైన ఆరోపిస్తున్నారు. అవును: ప్రోత్సహిస్తాము: పారిశ్రామికంగా వెనుకబడిన దేశాలు అభివృద్ధికి రావాలంటే యంత్ర పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచెందాలి. ప్రతి ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త దీని నంగీకరిస్తాడు. దీనిని కాంగ్రెసు గూడా అంగీకరించింది. కాని కమ్యూనిస్టులు అదనంగా చెప్పేదేమంటే—ఆ యంత్ర పరిశ్రమలు వ్యక్తులలాభానికిగాకుండా సమిష్టి వినియోగంకోసం వుపయోగపడాలి అంటాము.

రంగాముఠాకు విదేశనూలు కావాలట

ఈ సందర్భంలో రంగాముఠావారేమంటున్నారు? "మిల్లు నూలుమీద ఆధారపడే దౌర్భాగ్యం మనకెపుడు పోతుందో" అన్నారు ప్రగడ కోటయ్యగారు, మండపేట సభలో ఉపన్యసిస్తూ. "పడుకునూలుమీద ఆధారపడినప్పుడే చేనేత సుస్థిరంగా ఉంటుం"దని రమాకాంతరావుగారు, తమిళనాయకులు గోపాలస్వామిగారు అన్నారు. పోనీ దీనిమీద ఖచ్చితంగా నిలబడ్డారా? లేదు. సన్ననూలు ఈ దేశపు మిల్లుల్లోనిదిచాలకపోతే విదేశాలనుంచి తెప్పించి సప్లయి చేయమన్నారు. ఒకడుగు ముందుకు, రెండుగులు వెనక్కి: ఈ విషయంలో రెండుబోల్తాలు. ఒకటి: సన్ననూలు మిల్లుదే కావాలని. రెండు: అది ఇండియాలో చాలినంత లేకపోతే రాట్నాలు పెట్టుకోమన లేదు. లాంకెషైరునుండి తెప్పించమని కోరారు. (మండపేట తీర్మానాలు చూడండి). మనకు కావలసిన నూలువగైరా వస్తువులు విదేశాలనుండి తెప్పించుకోవా లంటున్నారు. కాని, మనదేశంలో మాత్రం బట్టలమిల్లులు వద్దంటున్నారు. వీరి వాదన సారాంశమిదేగా!

బట్టల కంట్రోలు

ఇక కంట్రోలు విషయం: 1943 లో హిందూదేశాన్నంతా ఆహారసమస్య ఊపితే, ఈ 1945 లో బట్టలసమస్య ఊపుతూవుంది. ఏ రాష్ట్రంలో చూచినా ఇదే పెద్ద ఆందోళన. పత్రికలు చదివితే స్త్రీలు సిగ్గు తెచ్చుకోడానికి చీరలేక బావిదగ్గరకెళ్లడం మానేస్తున్నారనీ, శవాలమీద కప్పిన గుడ్డలు వెనక్కి తెచ్చుకుంటున్నారని, తల్లులు బట్టలులేక ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నారని (బెంగాలులో). తెలుస్తుంది. బట్టల దొంగతనాలు, దోపిళ్ళు పెరిగిపోతున్నాయి. పట్టణాల్లో బట్టఅంగళ్ళ వద్ద బారులుతీర్చి ప్రజలు (క్యూలో) మంచోని గంటలు, పూటలు వుండగా శోషవచ్చి చనిపోయిన ఉదంతాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ విధంగా "వస్త్రకాటకం" విలయతాండవం చేస్తుంటే, కమ్యూనిస్టు మిరాజ్‌కర్ మండపేట సభలో చెప్పిందేమిటి? "చేనేత సోదరులారా! మీరు మీగుడిశల్లో మీపొట్టకోసం నేతనేసుకొని జీవించే నికృష్ట జీవులుగారు. సోదరదేశీయులను, మానభంగానికి వెరచి ఆత్మహత్య చేసుకొనే సోదరీమణులను రక్షించే వస్త్రదాతలు మీరు. ప్రజలపట్ల మీవిద్యుక్త ధర్మాన్ని నెరవేర్చండి. ప్రజల సానుభూతి సహకారంతో నిర్మాణయుక్తంగా మీనూలు సమస్యను పరిష్కరించుకోండి" అని ఉద్బోధించారు.

కాని ఈపరిస్థితుల్లో రంగాముఠావారు ఏమంటున్నారు? "ఇదేమంచి అదను. ప్రభుత్వం చేనేతబట్టమీద కంట్రోలు పెట్టలేకపోతుంది. కాని కమ్యూనిస్టులు కావాలంటున్నారు. వారిని వొదిలించుకుందాం. దేశంలో కరువు మనకు అదను" అంటున్నారు.

రంగాముఠా పోకడ

ఐతే శ్రీ ఆచార్యులువారు మాత్రం మౌనం వహించారు. ఈ పరిస్థితుల్లోకూడా కంట్రోలు అక్కరలేదంటే ప్రజలే రంగాగారిని తిరస్కరించుతారు. అసంగతి వారికి తెలుసు. రంగా ముఠాకు మద్దతిచ్చే మనరాష్ట్రపత్రికల్లో ఒక్కదానిలోనైనా సరే "చేనేత బట్టమీద కంట్రోలు వుండరాద"ని ఒక్క సంపాదకీయం రాయమనండి. ప్రజలే బుద్ధిచెబుతారు ఆచార్య రంగాగారు గాని, వారి శిష్యులుగాని ఆంధ్ర రైతాంగము ఎదుట నిలబడి బట్టలకంట్రోలు అక్కరలేదని బహిరంగంగా చెప్పమనండి.

ధాన్యానికి కంట్రోలుకావాలని, రేషనింగు కావాలని, కమ్యూనిస్టులు మొదట ప్రచారం చేసినప్పుడు రంగాముఠావారు కంట్రోలు అక్కరలేదన్నారు. రేషనింగు అక్కరలేదన్నారు. క్రమంగాసమస్యతీవ్రరూపందాల్చినాక ప్రజలువారి రాజకీయాలను గట్టిగా ఎదిరించినాక దిద్దుకున్నారు.

నూలుసమస్య తీవ్రరూపం దాల్చినప్పుడు మనమంతా నూలు కంట్రోలు కావాలన్నాం. ప్రభుత్వంతో పోరాడి నూలుకంట్రోలు తెచ్చుకున్నాం. కొంతవరకు సమస్య పరిష్కారమైంది.

కమ్యూనిస్టులం జీవితావసర వస్తువులన్నింటికి కంట్రోలుండితీరాలని అంటాం. కంట్రోలులో ఉత్పత్తిదారుని శ్రేయస్సు కోసం కనిష్ట ధరలున్నూ - ఉపయోగదారుని శ్రేయస్సుకోసం గరిష్ట ధరలున్నూ నిర్ణయించాలంటాం. అప్పుడే ఒకరివల్ల మరొకరికి అన్యాయం జరగకుండా ఒకరి అవసరాలు మరొకరిద్వారా న్యాయంగా, చట్టబద్ధంగా తీరుతూ వుంటవి. ముఖ్యంగా కరువురోజుల్లో తప్పకుండా యీ మార్గాన్ని అనుసరించాలి. ఆచార్య రంగాగారూ, వారి చుట్టూచేరిన మాస్టర్ వీవర్లూ, నూలు వ్యాపారస్తులూ, వ్యాపారబృందమూ యిందుకు వ్యతిరేకించుతున్నారు. బట్టల కరువున్న నేడు చేనేత ప్రజాసామాన్యంయొక్క దేశభక్తిని రగుల్కొల్పి - వారిచేత నిర్మాణయుక్తంగా దేశభక్తియుత కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చేలా చేయడం దేశనాయకుల కర్తవ్యం. కమ్యూనిస్టులపై వ్యతిరేకతవల్ల, తమ స్వార్థంవల్ల రంగా ముఠావారు తమ కర్తవ్యాన్ని మరచారు. అంచేతనే రంగాముఠావారు చవకబారు నినాదాలిచ్చి బట్టల వర్తకుల, మాస్టరు వీవర్ల స్వార్థాన్ని బలపరుస్తున్నారు. దొంగమార్కెటును కాపాడుతున్నారు. బట్టలధరలు విపరీతంగాపెరిగి పేదలకు అందకుండా ఉండేలా చేస్తున్నారు.

కంట్రోలు అక్కరలేదంటే

కమ్యూనిస్టులు రైతుల్లో ఎట్లా పనిచేశారో, చేనేత పనివారిలోగూడా అట్లాగే పనిచేస్తారు. ధాన్యానికి విపరీత ధరలు పెరిగి, ప్రజలుకొనలేని రోజులు వస్తే రైతుల దేశభక్తిని అర్థించేరు కమ్యూనిస్టులు. బస్తా రు 11-0-0కు అమ్మాలనే నినాదాన్ని రైతుమహాసభలలో అంగీకరించేట్లు చేయగలిగేరు. న్యాయమైన ధరలు అంగీకరింపజేయడమే గాదు. అధిక పంటలకోసం స్వయంగా కాలవలు తవ్వేరు కమ్యూనిస్టులు. దీనికి మిగతా వారు రైతులకు కృతజ్ఞత చూపాలి.

నేతబట్టమీద కంట్రోలు అక్కరలేదని మనం అంటే, ధాన్యంమీద కంట్రోలు అక్కరలేదని రైతులంటే, చివరికిదేశం ఏమవ్వాలి? దీనిని బాధ్యత గల దేశనాయకులెవ్వరూ అంగీకరించరు. దేశభక్తియుత ప్రజలెవ్వరూ ఒప్పుకోరు.

ఐతే చేనేత బట్టలమీద కంట్రోలు పెడితే, ప్రత్యేకమైన కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయాలి. ముందు "మంజూరీలు" నిర్ణయమైతేనే గాని ధరల నిర్ణయం సాధ్యంకాదు. ధరల నిర్ణయం జరిగితేనే గాని కంట్రోలుకు అర్థంలేదు. మజూరీల నిర్ణయంవల్ల మాస్టరువీవర్లక్రింద పనిచేసే లక్షలాది పనివారికి గ్యారంటీ భృతి ఏర్పడుతుంది. ఇది లేకపోవడంవల్ల అనేకచోట్ల మాస్టర్ వీవర్లక్రింద పనిచేసే చేనేత కార్మికుని మజూరీలు న్యాయంగా ఎంత పెరగాలో అంత పెరగలేవు. పెట్టుబడిలేని కష్టజీవికి రక్షణ కంట్రోలువల్ల ఏర్పడుతుంది. నూలు కంట్రోలుధరకు చౌకగా సప్లయి చేయాలి. చేనేత కార్మికునికి సక్రమంగా మజూరీ యివ్వాలి.

మధ్యవర్తకునికి న్యాయమైన లాభం (నూటికి 10) వేయవచ్చు. వీటిని అనుసరించి అమ్మకపుధర నిర్ణయించాలి. ఆ కంట్రోలు రేటుకు బట్టను ప్రజలకు అందచేయాలి. ఈ రకమైన కంట్రోలువుండాలని కమ్యూనిస్టులం కోరుతున్నాము. ఇది ప్రజలందరికి క్షేమకరమైనది. బట్టలకరువుతీర్చేది. దేశభక్తివున్న ప్రతివారు చేయవలసిన కర్తవ్యం.

చివరిమాట

పైన రంగాముఠాకు-మాకువున్న భేదాలు తెలిపాను. మాపాలసీ నేడు దేశానికి, ప్రజలకు అవసరమైనదని రుజువు చేశాను. ఈ భేదాలున్నప్పటికీ, కమ్యూనిస్టులు రంగాముఠావారిని చేనేత సంఘాలనుండి తొలగించాలని కోరడంలేదు. నిత్యకృత్యంలో మనకొచ్చే సమస్యలను ఎదుర్కోడానికి ఐక్యతతో పనిచేద్దామని కోరుతున్నాము. ఐక్యతవల్ల ఈ 4 జిల్లాల్లోను ఉద్యమం ఇంకా బలపరచడమేగాక, ఇతర జిల్లాల్లోగూడా ఉద్యమాన్ని లేవదీసి అక్కడి చేనేతవారు పడే బాధల నివారణకు బాగా పనిచేయ గల్గుతాం. దీనికి విరుద్ధంగా - కమ్యూనిస్టు సేవకులను సంఘాలనుండి వెడలగొట్టడమంటే, మన సంఘ నిర్మాణశక్తిని మన చేతులారా నరుక్కున్నట్టు అవుతుంది. ఇంతవరకు కొన్ని జిల్లాలలోనైనా మన సమస్యలను పరిష్కరించుకున్నామంటే ఐక్యతతోపనిచేసి, సంఘశక్తిద్వారానే పరిష్కరించగల్గేం. ఇపుడు నిడుబ్రోలు తీర్మానం ఆ ఐకమత్యాన్ని విచ్ఛిన్నం చేస్తుంది. మన చేనేత ఉద్యమాన్ని బలహీన పరుస్తుంది.

అందుచేత, కమ్యూనిస్టులను తొలగించాలనేరాష్ట్రసంఘ తీర్మానం రద్దుకావించుకోమని జిల్లాసంఘాలు, తాలూకా సంఘాలు, ఫిర్కా, గ్రామ సంఘాలు తీర్మానించి రాష్ట్ర సంఘంపై ఒత్తిడితే వలసిందని ప్రార్థన.

మానవచరిత్రలో నూతనశకానికి నాంది 1945 మేడే

"రేపు మేడే - మాకు పండగ, మధ్యాహ్నంపూట సెలవు కావాల"ని అడిగారు ఏలూరు కార్మికులు. యజమానులు, అలాగే అన్నారు. మిల్లు, ప్రెస్, చుట్టలు, మునిసిపల్ యజమానులు మే 1వ తేదీనాడు సెలవిచ్చారు. ప్రభాత ఫేరీలకు నగరం మేల్కొంది. కార్మికుల ఇళ్ళముందు మేడే ముగ్గులు వెలిశాయి. ఇక మునిసిపల్ కార్మికులపేట సంగతి అడగ నక్కర లేదు. ఎప్పుడూ లేనంత శుభ్రపరిచారు. పేటముందు గేటునుఅరటిచెట్లతోను, మామిడి తోరణాలతోను అలంకరించారు. ప్రతిఇంటికి తోరణాలే. ఎటుచూచినా ఆకాశవీధుల్లో రెపరెపలాడే అరుణపతాకాలే. చిన్న బిడ్డలు, యువతీ యువకులు కొత్తబట్టలు సింగారించారు. ఆనాడు మహోత్సాహంతో, బ్యాండు మేళాలతో, మేడే ప్రభలతో 400 మందిఊరేగి వేయిమందితో మహాసభ చేసుకున్నారు.

రాజమండ్రిలో కార్మికపేటలకు మేడే అపూర్వశోభ తెచ్చింది. ఇంటింటఅరుగులు, ముగ్గులు, తోరణాలే; ప్రతి గోడమీదా సుత్తి కొడవలి, ప్రతివీధిమొగలోను పోస్టర్లే. బిలబిల తెల్లవారే సరికి పట్టణ కార్మికసంఘ కార్యాలయంవైపు బయలు దేరారు. చిన్నచిన్న ప్రవాహాల్లాగా. వారి కోలాహలం ఆ ప్రాచీన నగరానికొక నూతన వికాసం కలిగించింది; వారి ఆనందం నలుదిశల నూతన కాంతులు వెదజల్లింది. 20 కార్మికసంఘాల సభ్యులతో, పట్టణ యువజన సంఘబలగంతో, కార్మికసంఘ కార్యాలయఆవరణ ఒక రెడ్ స్క్వేర్ అనిపించింది. 4000 మంది సమక్షంలో ఉత్తేజకరమైక ఉపన్యాసం గావిస్తూ, డాక్టరు యం. వి. వీరయ్యగారు ఎర్రజెండా నెగురవేశారు. తరువాత ఊరేగింపు బయలుదేరింది. 4 బ్యాండుమేళాలు. వందలకొద్దీ ఎర్రజెండాలు. మున్సిపల్ కార్మికస్త్రీలు, కలవ ఆదితి స్త్రీలు 300 మంది ఊరేగింపు కొక అందం తెచ్చారు. 25 ఏళ్ళక్రితం తిలక్‌జన్మదినోత్సవంనాడు జరిగిన ఊరేగింపునుజ్ఞప్తికి తెస్తూంచన్నారు ఈ ఊరేగింపును చూచి, స్థానిక కాంగ్రెసు ప్రముఖులు శ్రీ పాలకోడేటి సూర్య నకాశరావుగారు.

ఈ అమ్మెపేటమేదీ టంకానవారితోటలో సభ చేసుకొన్నారు. ఎండ ఎంత తీవ్రంగా ఉన్నా ఎవ్వరూ లక్ష్యపెట్టలేదు. రెండు సంవత్సరాలుగ ఈ మేడే ఉత్సవాన్ని జరుపుకోనీయకుండా ప్రభుత్వం ఎలా ఆటంక పెడుతూ వచ్చిందో అధ్యక్షుడు మహీధర జగన్మోహన్ వివరించారు. ప్రజాందోళన నేడా అనుమతిని సాధించిందనే సరికి కరతాళధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి. కార్మికులుఎర్రజెండాక్రిందసంఘటితమై స్వాతంత్ర్యమార్గాన ఎలా ముందుకు పోతున్నారో వివరించారు. నేడు ఫాసిజాన్ని సమాధిచేసి, ప్రపంచ ప్రజల స్వాతంత్ర్య జ్యోతిగ బెర్లిన్ కోటమీద ఎర్రజెండా ఎలా ఎగురుతూందో వర్ణించారు. తరువాత బాలాజీ దాసుగారు పట్టణంలో ట్రేడ్‌యూనియన్ ఉద్యమాన్ని గురించి రిపోర్టుచ్చారు.

సాయంత్రం 6½ కు శ్రద్ధానందహాలులో తిరిగి పెద్దసభ జరిగింది. 1942 తరువాత ఆహాలులో సభజరగడం ఇదే మొదటిసారి. సభలో మహీధర జగన్మోహనరావు మాటలాడుతూ, యూరప్‌లో ఐక్యతతో నిలచిన ప్రజలు ఎలా స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించగలిగారో వివరించారు. చరిత్ర మనకు నేర్పుతూన్నపాఠం ఇదేనన్నారు.

రాష్ట్రమంతటా

ఆంధ్రరాష్ట్ర మంతటా ఆనాడు సంబరమే. ఉత్తేజంతో, మహోద్వేగంతో కష్టజీవులానాడు ఉత్సవాలు జరిపారు. రామచంద్రపురం, నేలటూరు, ముంగండ, కె. పెదపూడి (తూ. గోదావరిజిల్లా); దెందులూరు, పెనుగొండ, వసంతవాడ (ప. గోదావరిజిల్లా)లలో సభలు జరిగాయి. ఎర్రగూడెం (ప. గోదావరి) లో తాణేదారు చండశాసనుడు. మేడే సభను పాడుచేయాలని వచ్చాడు. అంతవరకు అతనంటే జడుస్తున్న ప్రజలే ఆనాడు అతన్ని మొహంవాచేలా చీవాట్లుపెట్టిబయటికిపంపారు. కాకినాడలో మునిసిపల్ కార్మికులకు ఆనాడు జీతాలిచ్చే రోజయినా, 500 మంది కార్మికుల్లో ఏ ఒకరోఇద్దరోమాత్రం జీతాలకోసం వెళ్ళారు. మిగతావారంతామేడేనోత్సవంలోలీనమయారు. 1200 మందితో మహాసభ జరుపుకున్నారు.

అనకాపల్లి (విశాఖజిల్లా)లో అల్యూమినియం, రైల్వే మొదలయిన 8 కార్మిక సంఘాలవారు 600 మంది మహావైభవంగా ఆనాడు ఉత్సవం జరిపారు. అనకాపల్లిలో సభజరిగిన తరువాత (మిగతా 10 వ పేజీకో)

జులై 1వ తేదీలోగా పరిష్కారకర్తను నియమించాలి

అఖిలభారత రైల్వేమెన్స్ ఫెడరేషన్ తీర్మానం

క్రితంనెల 22, 23, 24 తేదీలలో అఖిలభారత రైల్వేమెన్స్ ఫెడరేషన్‌యొక్క కన్వెన్షన్ సికింద్రాబాద్‌లో జరిగింది. అన్ని రైల్వేలనుంచి మొత్తం 175 గురు ప్రతినిధులు హాజరయారు. వివిధ యూనియన్లలో సభ్యులుగాఉన్న 1,33,000 మంది కార్మికులతరఫున వీరిక్కడికి వచ్చారు. కార్మికులందరికీ న్యాయమైన అధికధరల అలవెన్సు, జీతాల పెరుగుదల ఉండాలి - యిదే నేడు కార్మికుల నెదుర్కొంటున్న ప్రధానసమస్య.

రాయిస్టుల అల్లరి

22వ తేదీని జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశమైంది. కార్మికులు తమకోర్కెలను రాబట్టుకోవడానికి సంఘీభావంతో పనిచేయవలసిన సమయంలో, రాయిస్టుముఠా మొదటినుంచీ అడ్డుపుల్లలు వేయసాగింది. జనరల్‌కౌన్సిల్ సమావేశమౌతూంటే, వీరు అల్లరి ప్రారంభించారు. కొంత సేపయాక, ఎన్. డబ్లియు. ఆర్. యూనియన్‌కి ప్రాతినిధ్యం కావాలంటూ పేచీలేవదీశారు. అసలు యీ బ్రాంచిలో ఒక యూనయన్‌కి ఇదివరకే ప్రాతినిధ్యం వుంది. రాయిస్టులు దాని అధికారవర్గంలో వున్నారు. అయినా వీరికి ఆఒక యూనియన్ సరిపోయిందికాదు. మరోపేరుతో ఒకకొత్తయూనియన్‌సృష్టించి, దానికూడా ప్రాతినిధ్యం యివ్వాలన్నారు. ఈకోర్కెను జనరల్‌కౌన్సిల్ నిరాకరించింది. తరవాత అధ్యక్షునిఎన్నిక వోటుకువచ్చింది. రాయిస్టులు ఎం. ఏ. ఖాన్‌ని సూచించారు. జనరల్‌కౌన్సిల్ యీసూచనను కూడా నిరాకరించింది. ఎస్. ఎస్. రైల్వే యూనియన్ ప్రధానకార్యదర్శియైన రామచంద్రరావుగారు అధికసంఖ్యాకులచే ఎన్నుకోబడ్డారు.

సమావేశానికి వి. వి. గిరిగారు ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ, రైల్వే అధికారులు కార్మికుల కోర్కెలపట్ల అవలంబించుతూన్న విధానాన్ని తీవ్రంగా విమర్శించారు. కాంగ్రెసు ఎప్పుడూ కార్మికుల్లో సంఘీభావాన్ని ప్రోత్సహిస్తుందని చెప్పారు. రైల్వేకార్మికులుఇంకా విరివిగా యూనియన్‌లో సభ్యులుగా జేరి, దాన్ని బలపరచుకో వలసిందని హెచ్చరించారు. అప్పుడు అధికారులు కార్మికుల కోర్కెను నిర్లక్ష్యం చేయజాలరన్నారు.

రైల్వేకార్మికులు ప్రజలక్షేమాన్నిదృష్టిలో వుంచుకొని, అనేక త్యాగాలు చేసినందుకు వారిని ప్రశంసిస్తూ శ్రీ భూలాభాయి దేశాయిగారు సమావేశానికి సందేశం పంపించారు. రైల్వే కార్మికుల కోర్కెలను బలపరిచారు.

శ్రీ రామచంద్రరావుగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసంలో అఖిల భారత రైల్వే మెన్స్‌ఫెడరేషన్ చరిత్రను వివరించి, కార్మికుల కీయవలసిన జీతాల విషయంలోను, అధిక ధరల అలవెన్సు విషయంలోన, ఫెడరేషన్ కోరుతూన్న కోర్కెను రైల్వే అధికారులు అంగీకరించాలని చెప్పారు.

ఫెడరేషన్ సాధించిన విజయాలు

తరువాత కార్యదర్శి గురుస్వామిగారు గత 2 సంవత్సరాల కార్యనివేదికను సమావేశం యెదుట పెట్టారు. 3 సంవత్సరాలు వరుసగా ఉద్యోగంలో ఉన్న పనివారందరికీ ప్రావిడెంటు ఫండు లభిస్తోందనీ, యిది ఫెడరేషన్ యొక్క కృషి ఫలితమేననీ, చెప్పారు. 1942 జూన్ తరవాత పనిలో ప్రవేశించిన 1,50,000 మంది కార్మికుల్ని అధికారులు టెంపరరీ లిస్టులోచేర్చి, వారికి సెలవులు, తదితర సౌకర్యాలు లభించకుండాచేస్తూంటే, ఫెడరేషన్ వారి విషయంలో గట్టి ప్రయత్నంచేసి పెర్మనెంటు వేకెన్సీలలో నియమింపబడిన 20,000 మందికి సెలవుసౌకర్యం, తదితర సౌకర్యాలు, లభించేలాచేసింది. పెర్మనెంటు వే స్టాఫ్‌లో ఉన్న ఇంజనీరింగు కార్మికులకు గ్యాంగుకూలీలకు; యితరులకు వారానికి ఒక రోజు విశ్రాంతిదొరికేటట్లు చేసింది. కార్మికుల పిల్లలకు హైస్కూలు వరకు ఉచితంగా విద్య నేర్పే సదుపాయం కలిగించింది. తక్కువ జీతగాండ్రకుకూడా యీ సదుపాయం కలిగించాలని ఆందోళన చేస్తోంది. మైసూరు స్టేటు రైల్వే కార్మికులకు యితర కార్మికులతోపాటు సమానంగా జీతాలు, అధిక ధరల అలవెన్సు, యిచ్చేటట్లు చేసింది.

ఎన్నికలు

కార్యదర్శి నివేదిక ఆమోదింపబడిన తరవాత, కొత్తసంవత్సరానికి ఎన్నికలు వచ్చాయి. రాయిస్టులు తిరిగి అడ్డంకులు కల్పించ సాగారు. ఆధ్యక్ష పదవికి గిరిగారుంటే బాగుంటు దని చాలమంది అభిప్రాయం. కాని, రాయిస్టులు తమ ముఠాకు చెందిన బక్షిని అధ్యక్ష పదవికి సూచించారు. వోటింగులో బక్షి కి 32 వోట్లు, గిరిగారికి 98. వచ్చాయి. కార్యదర్శి స్థానానికి గురుస్వామిగారికి వ్యతిరేకంగా వీరు విలియమ్స్ పేరు సూచించారు. విలియమ్స్‌కి 37 వోట్లు, గురుస్వామిగారికి 82 వోట్లు వచ్చాయి. ఉపాధ్యక్షస్థానాలకు కాశవ్వగారు కొన్నిపేర్లు సూచించారు. వాటిలో రాయిస్టులుముగ్గురున్నారు. కాని, దీన్ని రాయిస్టులు తిరస్కరించి, అధ్యక్షునినిరాకరం అవమానించ చూచారు. ప్రతినిధుల్లో కొందరిమీద దౌర్జన్యం కూడా చేశారు.

వీరి రౌడీజాన్ని సమావేశకర్తలు అరికట్టారు. ఈక్రిందివారు ఉపాధ్యక్షులుగాఎన్నుకోబడ్డారు. ఖేడ్గీకర్, అబ్దుల్‌రజాక్, కల్యాణసుందరం, బి. కె. ముఖర్జీ, ఖుర్బాన్‌హుస్సేన్, మీర్జాఇబ్రహీం, సుందరేశన్.

తమ ఆటలు యిక సాగవని తెలుసుకుని, రాయిస్టులు మరునాడు కాళ్ళబేరానికి వచ్చారు. జరిగినదానికి కొందరియెదుట క్షమాపణ వేడుకున్నారు.

ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత తీర్మానాలు చర్చకు వచ్చాయి. కార్మికుల కీయవలసిన జీతాల విషయం, అధిక ధరల అలవెన్సు గూర్చిఏకగ్రీవంగా ఒకతీర్మానంప్యాసయింది. ప్రభుత్వం నియమించిన రావుకమిటీ అధిక ధరల అలవెన్సు విషయంలోచేసిన సిఫార్సులనైనా అమలు జరపకుండా, పెద్ద ఉద్యోగస్తులకు ఎక్కువ స్కేలు - చిన్నవారికి తక్కువ స్కేలు నిర్ణయించి, అ. భా. రైల్వేమెన్స్ ఫెడరేషన్ కోరిన కోర్కెపట్ల మూకీభావం వహించిన రైల్వేబోర్డు వైఖరిని ఖండించారు. ప్రభుత్వం జులై 1వ తేదీలోగా (1945) ఒక పరిష్కారకర్తను నియమించి, జీతాల సమస్యను అలవెన్సు సమస్యను పరిష్కరించవలసిందనికోరారు. ఈలోగా, అన్నిబ్రాంచీలలోను రైల్వే కార్మికులు తమ కోర్కెలపట్ల ప్రజాసానుభూతిని సంపాదించ వలసియుంటుందనీ, రానున్న క్లిష్టపరిస్థితులను ఎదుర్కోడానికి సిద్ధంకావలసిందనీ, హెచ్చరించారు.

సమావేశం ముగింపుకు వచ్చేముందు కాశవ్వ, శంకరలింగంగారలు రాయిస్టుముఠాకు చెందిన మరో ముగ్గురికి కార్యవర్గంలో స్థానం కల్పించడం మంచిదని ఒక సూచనచేశారు. ఐక్యత కొరకు సమావేశం యిందు కంగీకరించింది.

సంఘ విచ్ఛిన్నకుల ఆటల నరికట్టగలిగిలం రైల్వేమెన్స్ ఫెడరేషన్ సంపాదించింది. ఇక, కార్మికుల కోర్కెలు సిద్ధించేటట్లు చేసుకోడానికి ప్రజా సహకారంతో ముందడుగు వేయాలి. ఇదే సికింద్రాబాద్ కన్వెన్షన్ రైల్వే కార్మికుల కందచేసిన సందేశం.

నిమ్న జాతుల కోర్కెలనుబలపర్చాలి

కృష్ణాజిల్లా వ్యవసాయకూలీ మహాసభ

★

కృష్ణాజిల్లా వ్యవసాయకూలీ సంఘం 1941లో స్థాపింపబడింది. నాము పద్ధతికి, జట్టీలకు, పిచ్చిముంతలకు వ్యతిరేకంగా, ఎన్నో పోరాటాలు సాగిస్తూంది. ఈ సంవత్సరం నాము లేకుండా 1000 బస్తాల ధాన్యం, 1900 రూపాయలు అప్పు ఇప్పించింది. కూలీలలో పాతుకుపోయి యున్న సాంఘిక దురాచారాలకు వ్యతిరేకం ప్రచారం గావించి, వాటిని రూపుమాపు తోంది. ఇంత చక్కటి ఆదర్శకృషి జేస్తున్న తమ సంఘం ఎడల కూలీల ఆదరాభిమానాలు హెచ్చాయంటే, ఆశ్చర్యపడాల్సిందేముంది?

మే 1వ తేదీ ప్రపంచ కష్టజీవులకు పర్వదినం. అట్టి పవిత్రదినమున తమ మహాసభను నిడుమోలులో జరుపబూనుకున్నారు. కృష్ణాజిల్లా వ్యవసాయ కూలీలు. తెల్లవారింది. మంగళాపురం నుంచి వ్యవసాయకూలీ దళం కాలినడకను వచ్చారు. తమ మహాసభను జయప్రదంచేయడానికి కూరగాయలు మోసుకు వచ్చారు. వచ్చిందే తడవుగా, మహాసభ యొక్క కార్యక్రమంలో దూకారు. మంగళాపురం కూలీలు జమీందారుకు వ్యతిరేకంగా అనేక పోరాటాలు నడిపారు. ప్రొద్దెక్కుచున్నకొలదీ కూలీదళాలు ఒకటి వెనుక ఒకటిగా వచ్చాయి. చిట్టిగూడూరు కూలీలు జాతీయ నాయకుల చిత్రాలతోఅలంకరించబడ్డ ప్రభలు కట్టుకొని, డప్పువాయిద్యాలతో తోవపొడుగునా ఊరేగుతూవచ్చారు.

250 మంది ప్రతినిధులు

మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ప్రతినిధులసభ కామ్రేడ్ గుంటూరు బాపయ్య అధ్యక్షతను ప్రారంభమయింది. జిల్లా నలుమూలలనుండీ 250 మంది ప్రతినిధులు వచ్చారు. కార్యదర్శి కామ్రేడ్ మేరుగు శ్రీరాములు తననివేదికలో ఇలా తెల్పారు:

"మన జిల్లా కూలీసంఘం కూలీల దైనందిన సమస్యలను పరిష్కరిస్తూ, నానాటికి బలపడుతోంది. ఈనాడు జిల్లాలో 250గ్రామాలలో 17,575 సభ్యత్వాన్ని కలిగిఉంది. నాము, జట్టీలకు వ్యతిరేకంగా మనం చేసిన పోరాట ఫలితంగా ఒకప్పుడు నాము పద్ధతికి పేరు పొందిన కైకలూరు, బందరు తాలూకాలలోనూ దివి సీమలోనూ రైతులు నాములేకుండా అప్పులిచ్చారు. సమిష్టిగా కోతలుకోసి, శాశ్వత కరువుఫండులు ఏర్పాటు చేసుకొని, భట్లపెనుమర్రు, కొండవరం, చిన్నాపురం, కూలీలుయితరులకు ఆదర్శప్రాయులయ్యారు. మన కూలిసంఘంద్వారా 4 గ్రామాలలో ఫీల్డు లేబర్ సొసైటీలు రిజిష్టరయ్యాయి. మొత్తం 270 యకరముల లంకభూమి కూలీలకిప్పించాము. సంఘ దురాచారాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం గావించి, కూలీలు సాంఘికంగా ముందుకు వచ్చేటట్లు చేస్తున్నాం. భట్లపెనుమర్రు, చెప్పల్లి, చిట్టిగూడూరు, గన్నవరం మొదలగు గ్రామాలలో భోగంవాళ్ళను, డక్కలవాళ్ళనీ, ఉచితంగా పోషించే దురాచారాన్ని ఎదుర్కొన్నారు. పెండ్లిండ్లలో త్రాగుడు, మొదలైన దురలవాట్లు, దుబారా ఖర్చులు మానివేస్తున్నారు. సంస్కరణ పద్ధతిని పూలదండ్లతో పెళ్ళిళ్ళు చేసుకునే ఆచారం నాగాయితిప్ప మొదలగు గ్రామాలలో ప్రారంభమైంది. మంగళాపురం కూలీలు సంక్రాంతి పండుగకు కోడిపందాలు, త్రాగుడు, జూదం మానివేసి యువజనసంఘంవారు ఏర్పాటుచేసిన ఆటల పోటీలలో పాల్గొన్నారు. వీటివల్ల కూలీజన సామాన్యంలో నూతనోత్సాహం వస్తూంది.

దీనినింకా ముందుకు తీసుకెళ్ళి, కూలీ సంఘాన్ని బలపర్చాలి" అంటూ తన నివేదికను పూర్తిచేశాడు.

తీర్మానాలు

తరువాత ఈక్రింది తీర్మానాలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడ్డాయి.

భారతదేశంలోని అన్ని పక్షాలు, ప్రపంచ ప్రజాభిప్రాయమూ, కాంగ్రెసునాయకుల విడుదలను కోరుచున్నప్పటికీ, అమెరీ, మూడీలు, అందుకు నిరాకరించుటకు ఈ సభవారు ఖండించారు. కేంద్రప్రభుత్వం కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సభ్యులను, ఇతర రాజకీయ ఖైదీలను వెంటనే విడుదలచేయాలని తీర్మానించారు.

దేశంలో ఈనాడు ప్రబలియున్న దొంగ మార్కెటును, లంచగొండి తనాన్ని అరికట్టి, ఆహారసమస్యను పరిష్కరించడానికి అన్ని రాష్ట్రాలలోను కేంద్రంలోనూ, కాంగ్రెసు - లీగ్ - నిమ్న జాతుల ఫెడరేషను మొదలగు సంస్థల ప్రతినిధులతో సంయుక్త మంత్రివర్గాలు ఏర్పరచాలనీ విడుదలైన కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ సభ్యులందరూ ఈ విషయంలో చొరవతీసుకోవాలని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

వ్యవసాయకూలీలు లోగడనుండీ అనేక వ్యయప్రయాసలకోర్చి సాగుచేస్తున్న బంజర్లను, యుద్ధమునుండి తిరిగి వచ్చే సైనికులకు కావాలని లాగుకోవడం అన్యాయమని, వేల యకరాలగా పడియున్న జమీందారీ, గవర్నమెంటు బంజర్లను సైనికుల కివ్వాలని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

రైతు-కూలీ సామరస్యం కొరకు, కూలీరేటుపై ఒడంబడికలు చేసుకోవాలనీ, ఆఒడంబడికలను ఉభయపక్షాలు అమలుపర్చాలనీ ఈసభవారుకోరుతున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరంకన్న ఈయేడుజీవితప్రమాణము హెచ్చింది. అందువల్ల పనివత్తిడి సమయాలలో బస్తావడ్లు ఎన్ని రూపాయలమ్మితే అన్ని అణాకాన్లు, తదితర సమయములలో అన్ని అణాలు, కనీసకూలి యిచ్చేటట్లు ఒడంబడికలు చేసుకోవాలి. కూలీలు 7 గంటల కాలం సక్రమంగా పనిచేయాలి. రైతుల అవసరాన్నిబట్టి కూలీలను ఎంచేబాధ్యత కూలీ సంఘాలు తీసుకోవాలి.

దేశంలోవున్న 7 కోట్ల షెడ్యూలు తరగతులప్రజలువిద్యగాని, వైద్యసహాయం గాని యేవిధమైన సౌకర్యములుగాని లేక అణచబడియున్నారు. వారి శ్రమకు తగిన ఆదాయం లభించుటలేదు. ఈ 7 కోట్లమంది అన్నివిధాలా అభివృద్ధి చెందనిదే దేశానికివిముక్తి లేదు. షెడ్యూలు జాతుల ఫెడరేషన్‌కోరిన కోర్కెలను ఈ సభవారు బలపర్చుచూ, దేశంలోని పెద్దరాజకీయ సంస్థలైన కాంగ్రెసు, లీగులు కూడ వీటిని బలపరచవలసిందిగా ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

న్యాయమైన యీ కోర్కెలు సఫలం కావాలంటే, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి షెడ్యూలు(నిమ్న)జాతుల ఫెడరేషను, షెడ్యూలు జాతులవారు కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు, అఖిల భారత కిసాన్‌సభ, అఖిలభారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు, అఖిలభారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ మొదలైన సంస్థలతోకలిసి పాటుపడతారని ఈ సభ ఆశిస్తోంది.

కార్తీకమాసపు కరువురోజుల్లో కరువు రాశిసికి గురికాకుండుటకు కూలీలు ధాన్యపు ఫండులు ఏర్పాటుచేసుకోవాలనీ, జిల్లా లేబర్ అడ్వయిజరీ బోర్డులో వ్యవసాయ కూలీ సంఘానికొక స్థానం యివ్వాలనీ, "ప్రజాశక్తి"ని దినపత్రికగా మార్చుటకు అనుమతి యివ్వాలనీ, మద్రాసు ప్రభుత్వం తలపెట్టిన వ్యవసాయపు పన్నునుబలపరచుచూ, ప్రస్తుత భూమిశిస్తు విధానమును రద్దుచేసి, ఫలసాయాన్నిబట్టి శిస్తువిధించాలనీ, రు250లోపు నికరాదాయాన్ని మినహాయిస్తూ, ఆపై ఆదాయాలపై వృద్ధిక్రమానుగతంగా పన్నువిధించాలని తీర్మానాలు చేయబడ్డాయి.

సౌహార్ద్ర ప్రతినిధిగావచ్చిన కామ్రేడ్ కాబోతు రామస్వామి (గుంటూరుజిల్లా వ్యవసాయకూలీ సంఘాధ్యక్షులు) తమ జిల్లాలో కూలీసంఘవ్యతిరేకుల ప్రయత్నాలను ఎదుర్కొంటూ, ఏవిధంగా నానాటికీ బలపడుచున్నదీ వివరించారు.

800 మందితో ఊరేగింపు

సాయంకాలం 5½ గంటలకు 800 మందితో ఊరేగింపు బయలుదేరింది. ప్రత్యేకంగా అలంకరించబడ్డ బండ్లపై కామ్రేడ్సు సుందరయ్య, రాజేశ్వరరావు, బాపనయ్య, శ్రీరాములు కూర్చున్నారు. ఊరేగింపు ముందు వెంట్రప్రగడ బ్యాండుదళం కదంతొక్కుతూ నడిచింది. "జాతీయ ప్రభుత్వం కావాలి", "నాయకులనువిడుదలచేయాలి", "రైతు కూలీ సామరస్యం కావాలి" మొదలైన నినాదాలతో ఊరేగింపు గ్రామవీధులనుచుట్టి, సభాస్థలానికి చేరుకుంది.

3000 మంది సమక్షంలో కామ్రేడ్ చల్లపల్లి నారాయణరావు కార్మిక పతాకాన్నెగురవేస్తూ, "ప్రపంచ కష్టజీవుల పండుగ దినమైన ఈనాడు మన జెండా నెగురవేస్తున్నాం. ఈ జెండా క్రిందనే మంగళాపురం మొదలైన చోట్ల అనేక పోరాటాలు నడిపాం. ఈజండా క్రిందనే మనం కూలి-రైతు రాజ్యాన్ని సంపాదించుకోవా"లని ఉద్బోధించారు.

సుందరయ్యగారి సందేశం

అఖిల భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ తరఫున కామ్రేడ్ సుందరయ్యగారు జై జై ధ్వానాల మధ్య లేచి, ఈ క్రిందిసందేశాన్ని ఇచ్చారు:

"ప్రపంచ శ్రామికుల పర్వదినమైన ఈ "మేడే"నాడు కూలీ-రైతు రాజ్యమైన సోవియట్ రష్యా బెర్లిన్‌పై ఎర్రజండా నెగురవేసింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ కూలీల, రైతుల కష్టాలను పోగొట్టటానికి స్థాపించబడింది. కూలీలు రైతులు కలసి పనిచేస్తే, జమీందార్ల, పెట్టుబడిదార్ల ప్రభుత్వాన్ని పోగొట్టి, కూలీ-రైతు రాజ్యాన్ని స్థాపించుకోగలమని రష్యాచరిత్ర చాటుతోంది. సోవియట్ రష్యాలోరోజుకు7 గంటలేపని. తలకురోజుకు రు. 14లు సగటున ఆదాయం వస్తోంది. చదువుకోడానికి ప్రతివానికి చక్కటిఅవకాశాలున్నాయి. వార్ధక్యంలో పెన్షన్లు. ఇటువంటి కూలి-రైతు రాజ్యం కొరకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ పనిచేస్తూంది. మన గ్రామాలలో నూటికి 50 మంది వ్యవసాయ కూలీలున్నారు. వీరుఅభివృద్ధిచెందనిదే రాష్ట్రంఅభివృద్ధికాదు; స్వాతంత్ర్య పోరాటం ముందుకుపోదు."

మహాసభను ప్రారంభిస్తూ ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ చండ్ర రాజేశ్వరరావుగారు కూలీలందరూ కూలీసంఘాలలో చేరి, దేశస్వాతంత్ర్యంకొరకు పోరాడాలనీ, తమ యిక్కట్లను బాపుకోడానికి యిదే మార్గమనీ, చెప్పారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంతరఫున కామ్రేడ్ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు క్రింది సందేశాన్నిచ్చారు:

"వ్యవసాయ కూలీలు - రైతులు చేతులు కలిపినప్పుడే స్వాతంత్ర్య పోరాటం ముందుకు పోతుంది. రైతులు కూలీలకు న్యాయమైనకూలి యివ్వడానికి ముందుకు వచ్చేటట్లు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం కృషి చేస్తూంది. కాంగ్రెసువాదుల మని చెప్పుకుంటూ రైతుసంఘాలను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి పూనుకొన్న రంగా, కాశేశ్వర్రావు ప్రభృతుల నాయకత్వం క్రింద జరిగిన గోవాడ కిసాన్ కాంగ్రెసు సభలో కులాలవారీగా భోజనాలేర్పాటు చేయబడ్డాయి. హరిజనులకు సల్చటి పప్పుపులుసు ఎత్తుగాపెట్టి పోశారు! 15 సంవత్సరాలనుంచి కాంగ్రెసు సాగించిన హరిజన కార్యక్రమం తరువాత, 1945లో గోవాడలో ఇట్లా జరిగిందంటే, ఎంత సిగ్గుచేటో ఆలోచించండి"అన్నారు.

మద్రాసు మాజీ మంత్రి మునిస్వామిపిళ్ళే గారు కూలీ సంఘ కార్యక్రమానికి తమ పూర్తి సహకారాన్ని తెలియజేస్తూ పంపిన సందేశం చదవబడింది.

ఉపన్యాసాల తరువాత కృష్ణాజిల్లా వైజ్ఞానిక దళంవారు "కష్టజీవి" బుర్రకథ చెప్పి శ్రోతల నుర్రూతలూగించారు.

నూతన సంవత్సరానికి కామ్రేడ్ గుంటూరు బాపనయ్య అధ్యక్షుడుగాను, మేరుగు శ్రీరాములు కార్యదర్శిగాను, బి. అజరయ్య, లంకపల్లి వెంకట్రామయ్యగార్లు సహాయ దర్శులుగాను, మరి 11 మందితో కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది.

— మా విలేఖరి

ఆంధ్ర జాతీయ గీతం గడువు హెచ్చింపు

ఉత్తమమైన ఆంధ్ర జాతీయగీతానికి బహుమతి యిస్తామని యిదివరకు ప్రకటించాను. కొందరు కవి సోదరులు ఆ విధంగా గీతాలను వ్రాసి పంపారు. కాని అనేకమంది యీ పోటీగడువును హెచ్చించవలసిందని కోరుతూ జాబులు వ్రాసారు.

అందుచే పోటీగడువును జూన్ నెలాఖరువరకు పెంచుతున్నాను. ఈ అవకాశాన్ని ఇదివరకు గీతాలుపంపిన మిత్రులు కూడ వినియోగించుకో వచ్చును. ఇక ముందు గడువునుపెంచజాలము. కాబట్టి కవి సోదరులంతా తమ గీతాలను జూన్ 30 తేదీనాటికి క్రింది అడ్రసుకు పంపవలెను.

ఇట్లు విన్నవించు,

పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య

ప్రజాశక్తి ఆఫీసు, బెజవాడ.

"ప్రజల పక్షాన వ్రాయడమే అభ్యుదయం"

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర మహాసభ సందర్భంలో 28—4—45 న సారస్వత సభ జరిగింది. సభకు పండితులూ కవులూ రచయితలూ అనేకమంది విచ్చేశారు. శ్రీ అడివి బాపిరాజుగారు అధ్యక్షత వహించారు.

సభకు దత్తాత్రేయశర్మ, ఆళ్వారుస్వామి, కాళోజీ నారాయణరావు, మగ్దుమ్, తుమ్మల వెంకటరామయ్య, సెట్టి ఈశ్వరరావు, దాశరథి కృష్ణమాచార్య, టి. లక్ష్మీనరసింహం, చిలుకూరి శ్రీరాములు, దింటకుర్తి భాస్కరరాజు, దేవేంద్రవర్మాజీ, పైడి వెంకట్రావు, తిరువెంగళాచర్య, మరి పెక్కురు ప్రముఖులూ విచ్చేశారు.

దత్తాత్రేయ శర్మగారు సమావేశాన్ని ప్రారంభించుచూ ఇలా అన్నారు :

"సాహిత్యంలో మార్పు అవసరం. సమాజాన్ని ప్రబోధించే ఉద్బోధనా గేయాలు, గీతాల అవసరం ఎంతోఉంది. నిజాంరాష్ట్ర సారస్వతం ఎంతో దుర్బలంగా వుంది. పూర్వపుటౌన్నత్యం తగ్గింది. భాషలో సాంకర్యం హెచ్చింది. భాషను సంస్కరించి అభివృద్ధిచేయడానికి ఇపుడిపుడే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

"ప్రజలలో కళాభిరుచి పెంపొందించాలంటే జానపదవాఙ్మయం పెంపొందించాలి. సింహగఢ్‌లో శివాజీ జానపదగేయాలతో ప్రజలను ఎలా ప్రబోధించాడో ఒకసారి జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి.

"నిజాంరాష్ట్రంలోని వివిధ సాహితీసంస్థలు సాహిత్యాభివృద్ధికి తగుమార్గాలు వెదికి, తగిన ప్రోత్సాహమిస్తారని ఆశించుతూ విరమించుతున్నాను."

సాహిత్యం ఒక ఆయుధం

తర్వాత అడివి బాపిరాజుగారు మాటాడుతూ ఇలా సెలవిచ్చారు:

"సారస్వతం, లలితకళలూ ప్రజలకు అత్యుత్తమ రీతిగా సేవచేస్తాయి, సేవచేయాలి. అవి ప్రజల పురోభివృద్ధికి పనిచేయాలి. పూర్వకాలంనుంచీ, చారిత్రకంగా కూడా ప్రజల కుపయోగించే అభ్యుదయ కరమైన సారస్వతమూ, లలిత కళలు వచ్చాయి. కాని అప్పుడప్పుడూ వెనక్కినడచిన ఘట్టాలున్నాయి. చీకటి ఆవరించిన రోజులూ ఉన్నాయి.

"ఏనాటిక వ్రాసినా, ఏచిత్రం గీసినా, ఏ పద్యం వ్రాసినా, ఏపాట బాడినా అది ప్రజాభివృద్ధికే దారితీయాలి. ప్రజలతో సంబంధంలేని సాహిత్యం వ్యర్థం.

"సంస్కృతంనుండి తెనుగు చేయడంతోనే నన్నయాదులు తృప్తిపడలేదు. తెలుగులో ఉత్తమ కావ్యసృష్టికై ప్రయత్నించారు. కొందరీ అనువాదాలకే అడ్డుపెట్టారంటే విని ఆశ్చర్యపడతారుమీరు. తులసీదాస్ రామాయణాన్ని అనువదించితే ఎందరో పండితులు అడ్డువచ్చారు. మన తెలుగులోకూడా అలాంటి ఆటంకాలు ఏర్పడి వుండవచ్చు. భారతంతో తెలుగులో ఒక ఉన్నతస్థాయి ఏర్పడింది. ఆ తర్వాత దేశికవితాయుగం వచ్చింది. ఈ యుగంలో దేశీయత, దేశికవిత పెంపొందింది. పొలాల్లో పనిచేసే కృషికుని, నిత్యం కష్టపడే కార్మికుని జానపదాలు కొన్ని ఎంతో ఉత్తమ స్థితిలో ఉన్నాయి, వారిప్రేమ, కష్టసుఖాలు ఆ గేయాలలో ప్రతిబింబించుతున్నాయి.

"సాహిత్యం ఒక ఆయుధం. సంఘాన్ని మరమ్మతు చేయడానికి అది ఎంతైనా ఉపయోగిస్తుంది. పూర్వం ఒక కర్కోటకుడైన జమీందారుని రాక్షసకృత్యాలను కృష్ణదేవ రాయలముందు కూచిపూడిభాగవతులు నాటకరూపంలో ప్రదర్శించారట. రాయలచేత ఆ జమీందారుని శిక్షింపజేశారట. అందుచే సంఘసంస్కారానికి చిన్నకథలు కూడా ఎంతో ఉపయోగపడతాయి. అందుకు నిదర్శనం రష్యా. ఇక పాటలూ పదాలూ విషయం. మాటల్లో చెప్పేదే ఉన్నదున్నట్లు పాటలుగా వ్రాస్తే, దానిలో పసవుండదు. పై చిత్రివుండాలి. మనస్సుకు హత్తుకుపోయే లాలిత్యం, సౌందర్యం, జానపద గేయాల్లో వుంది. "చల్ మోహనరంగా" లాంటి ప్రణయ గేయం, "మా కొద్దీ తెల్లదొరతనం" లాంటి రాజకీయ గేయాలకు సాహిత్యంలో శాశ్వత స్థానం ఏర్పడింది.

"నిజాంరాష్ట్రం వెనుకబడివుంది. ఆంధ్ర మహాసభ 12 ఏండ్ల కృషి ఫలితంగా ఇపుడు చైతన్యం హెచ్చుతుంది. ఇది అవకాశంగా తీసికొని అభ్యుదయ సారస్వతాన్ని రచించి ప్రచురించండి. ప్రజలు తమస్థితికి రావాలనే కాంక్షతో వ్రాసినపుడు మీరు ఉత్తమ కవిత వ్రాయగలరు. ఉత్తమ కవిత సర్వత్రా పూజనీయమౌతుంది. అపుడు దేశానికి మీరు నిర్దిష్టమార్గం చూపినవారౌతారు."

అనంతరం సెట్టి ఈశ్వరరావుగారు అభ్యుదయ సాహిత్యంపై ఇతరులకుగల కొన్ని అపోహలను సభికులముందుపెట్టి చర్చించమని కోరారు. అధ్యక్షులు ఆ అపోహలను తొలగించుచూ ప్రసంగించారు.

ప్రజాకవిత

తర్వాత కవితాగోష్ఠి జరిగింది. ఇక్కడ చదివిన రచనలలో ఎక్కువమంది నాకర్షించి రంజింపజేసినవి, ప్రజాసమస్యలపైన వ్రాసినవే. ప్రజలతో నిత్యసంబంధంగల యువకులు వ్రాయడంచే, ప్రజల భావాలను, ఆవేదనలను, ఆశయాలను, ఆశలను, సూటిగా స్పష్టంగా రమ్యంగా చెప్పగలిగారు.

అనేకులు, జమీందార్ల దౌర్జన్యాలు, వరిగక్షామం, ఆంధ్రమహాసభ కర్తవ్యం, గ్రామ ప్రజల కడగండ్లు మొదలగు విషయాలపై చక్కని కవితను వినిపించారు. పి. వెంకటేశ్వరరావుగారు, "పాలోయమ్మ పాలు, నాదేహము దేశముపాలు" అని పాడుతుంటే హర్షధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి. సర్వదేవర కొండ నరసింహమూర్తిగారి "నాయకులందరు నడుముగట్టి" అనే పాట నిజాంరాష్ట్ర ప్రజల నిత్యజీవితం చక్కగా ప్రతిబింబించింది. అందుచేతనే ప్రతిచరణానికి హర్షధ్వానాలు చెలరేగాయి. కాళోజీ నారాయణరావుగారి "యుద్ధపిశాచం" ప్రపంచంలోని అభ్యుదయశక్తులకూ, అభ్యుదయ నిరోధక శక్తులకూ గల భేదాన్ని గ్రహించక, నిరాశతోను నిస్పృహతోను నిండిపోయి తనకర్తవ్యాన్నిమరచి,పురోగమించే ప్రపంచశక్తులను అనుమానంతోను, అయిష్టతతోను చూస్తూ అందరికీ దూరమయ్యే కొందరు భారతీయుల దృక్పథం తెలియజేసింది. కాని, ప్రతిభారతీయుని దృక్పథం ఇదికాదు. అందుకు నిదర్శనం ఈసభలో చదివిన తక్కిన రచనలే.

అభ్యుదయకవి

అభ్యుదయకవీ, ఉర్దూమహాకవీ అయిన మగ్దుం ఉపన్యాసం, నేటి కవుల కర్తవ్యాన్ని స్పష్టంగా చాటింది. కామ్రేడ్ మగ్దుం ఇలా ఉపన్యసించాడు:

"అభ్యుదయ సాహిత్యం అన్ని భాషలలోను సాగుతోంది. టాగూర్, ఇక్బల్, ప్రేమచంద్‌లు మా అభ్యుదయ సాహిత్య ఉద్యమాన్ని బలపరిచారు. అభ్యుదయం అంటే ఏమిటి అనే దానికి పెద్దపెద్ద నిర్వచనాలు అవసరంలేదు. మీరు ప్రజల పక్షాన ఉంటారా - వారి వ్యతిరేకుల పక్షాన ఉంటారా ? కష్టించే కార్మిక కర్షకుల పక్షం వహించుతారా! లేక వారిని పీడించేవారి పల్లకీలు మోస్తారా ? ప్రజలకోసం వ్రాయడం అభ్యుదయ మంటాను. మన చేతులలో కలమనే కత్తివుంది. దానితో ఎన్నో విజయాలు సాధించవచ్చు స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం, ఐక్యత, శాంతి - వీటి కోసం పోరాడే వాడే అభ్యుదయకవి. రాజకీయాలలో అభివృద్ధి నిరోధకులతో పోరాడవలసి వచ్చినట్లుగానే మేం ఉర్దూలో అభ్యుదయ నిరోధకులతో పోరాడవలసి వస్తోంది. కాని వారిసంఖ్య కొద్ది అవడం సంతోషించతగ్గ విషయం. నేను వెళ్ళిన ప్రతి ప్రాంతంలో ప్రజలకోసం, ప్రజల కష్టనివారణకోసం, ప్రజల భావి సౌఖ్యం కోసం ఆవేదనతెల్పేకవులే ఎక్కువ జనరంజకులుగా ఉంటున్నారు.

"ఇదివరకు తిని కూర్చునేవారికే కవిత్వం, కాని నేడు కవిత ప్రజలలోకి చొచ్చుకుపోతున్నది. బెంగాల్‌లో ఒక సాహిత్యసభకు 20 వేలమంది వచ్చారంటే, బొంబాయిలో ఒక ఉర్దూ సాహిత్యసభకు 15 వేలమంది వచ్చారంటే అర్థమేమిటి? సాహిత్యచరిత్రలో ఈ విషయం అపూర్వం. ఇంతమంది ప్రజలెందుకు వచ్చారు. ఏ సుందరి అవయవ వర్ణనలో వినడానికి వారు రాలేదు. అలా వర్ణించినవారు వారి పరిహాసానికి గురిఅయ్యారు. స్వాతంత్ర్యం,హిందూ-ముస్లిం ఐక్యత, మొదలైనవిషయాలకుప్రజలుఆనందంవెలిబుచ్చారు.

"భాషలు వేరైనా నాలుక ఒకటే. మనం వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలుకూడాఒకటే. అందుకని ఈ సాహిత్య సమావేశానికి హైద్రాబాద్ అభ్యుదయ రచయితల సంఘం తరఫున అభివందనాలు తెలియజేస్తున్నాను.

"రాజకీయాలలో వలెనే కార్మిక కర్షక ఉద్యమాలే అన్నింటిలోనూ ముందంజ వేస్తున్నాయి. ఈమధ్య ఉర్దూసాహిత్యంలో బొంబాయి కార్మికులు అగ్రగాములుగా ఉంటున్నారు: మదనపూర్ కార్మికులు రచించిన గీతాలలాంటివి నేనింతవరకు వినలేదు. యు. పి. లోని ఒక రైతు ప్రపంచ వాస్తవికతను అతి చక్కగా చిత్రించాడు. "నేను నాగలి నడుపుతూ కవిత అల్లుతాను" అని అతడన్నాడు. ఇవీ నేనుచూచిన కొన్ని సభల విశేషాలు. అన్ని ఉద్యమాలలో వలెనే పాత నాయకత్వంపోయి కొత్త నాయకత్వం వస్తోంది. కార్మికకర్షకులు కవితా జగత్తులో కూడ ఒక కొత్తసొకడ చూపెడుతున్నారు. ప్రతి భాషలోను కొత్త ప్రతిభ కన్పించుతోంది. ప్రజలు ప్రజాసాహిత్యాన్ని సృష్టిస్తున్నారు. సృష్టించేవారికి దోహదమిస్తున్నారు. మన సంస్కృతిని ఉన్నతపథానికి తీసుకువెళ్ళి స్వాతంత్ర్యధ్యేయానికి సమీపంగా లాక్కెళ్ళుతున్నారు."

అధ్యక్షుని తుదివాక్యాలతో సభముగిసింది.

హిట్లరు బ్రతుకు

హిట్లరా! నీబ్రతుకు
కోట్లకొలదీ ప్రజకు
వెతలెన్ని బెట్టించె?
రోత బుట్టించ ॥హిట్ల॥

పట్టపగలే యౌర!
ఎట్టికిలల్ గన్నావు
తుట్టతుదకూ ప్రజకు
తోక చుక్కైనావు ॥హిట్ల॥

దుష్టులను భ్రష్టులను
ప్రోగుజేసీ నీవు
దొరకబుచ్చు కొంటివీ
దొరతనమ్మును నాడు ॥హిట్ల॥

అవినీతి నీతిగా
అన్యాయమే న్యాయముగ
ఆశలెన్నో గొలిపి నీ
వరచేత వైకుంఠ
మందరికి జూపావు
అందరిని యుద్ధముకు
ఆహుతే జేశావు ॥హిట్ల॥

కూలీలపై నెపుడు
ధ్వజమెత్తి కులికావా?
నీగాలి మేడ లా
నిముసమునె కూలాయి ॥హిట్ల॥

పరజాతి ప్రజలంటె
భగ్గుమను ద్వేషాగ్ని
సామ్రాజ్య దాహంతొ
జర్మనుల హృదయాల్లో
రగులుకొలిపిన యట్టి
రాక్షసుడ నేడింత
మారణపు హోమముకు
కారకుడ వయ్యావు ॥హిట్ల॥

శిశువులకు సయితమ్ము
విసము నెక్కించావు
స్త్రీజాతి నంతటిని
చెఱలలో బెట్టావు ॥హిట్ల॥

నరలోక మధ్యాన
నరకమే సృష్టించి
చిత్రవధలలో నెన్ని
చిత్రాల జూపావు ॥హిట్ల॥

యంత్రముకు మనిషినే
బానిసను జేశావు
మనిషినే యంత్రముగ
మార్చివేశావప్పు! ॥హిట్ల॥

ద్రోహాలు మోసాలు
రక్తపిపాస దురాశల్
ఓ నాజీ నియంతా
నీ జీవితముగ మారెనా! ॥హిట్ల॥

"పురెగ్రబుట్టిన బుద్ధి
పుడకలన్‌గాని పోద"ని
విన్నాము నేడది
కన్నాముగా నీయెడల ॥హిట్ల॥

ఉస్సురని నిట్టూర్చి
ఊపిరే పీల్చంగ
విశ్వమంతటికీ నేడు
విశ్రాంతి దినమయ్యె ॥హిట్ల॥

రీచిస్టాగూ పైన
రెపరెపా లాడుతూ
ఎఱ్ఱజండా ప్రజకు
కనులపండుగ జేయ ॥హిట్ల॥

— కొత్తపల్లి రంగారావు

మైకా కార్మికులకు కనీసం రు. 30 జీతం ఉండాలి

ప్రథమ గూడూరు డివిజన్ మైకా కార్మికమహాసభ

ప్రపంచంలో తయారౌతున్న మైకాలో నూటికి 75 వంతులు భారత దేశంలో తయారౌతూంది. అంతేగాక, మన దేశంలో లభించు మైకా చాలా శ్రేష్ఠమైన దగుటచే, విదేశమార్కెట్లలో దీనికి మంచి విలువవుంది. ఉష్ణమువల్లగాని, విద్యుచ్ఛక్తివల్లగాని, యిది మార్పుచెందదు. విద్యుచ్ఛక్తి, మోటారు, విమాన పరిశ్రమలలోనూ, మందుగుండు తయారు చేయుటలోనూ దీన్ని ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నారు.

నెల్లూరుజిల్లాలో 250కి పైగా మైకా గనులూ, 200కు మించి మైకా ఫ్యాక్టరీలూ వున్నాయి. గనులలోను, ఫ్యాక్టరీలలోను లక్షకుమించి కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఫ్యాక్టరీలలో స్త్రీలు నూటికి 90 మంది; గనులలో నూటికి 50 మంది వున్నారు. కార్మికుల కూలిరేటు చాల తక్కువ. వెట్టిచాకిరీ. ఉద్యోగానికి గ్యారంటీలేదు. గనులలో జరిగే ప్రమాదాలు పైకి పొక్కనివ్వరు. వైద్య సహాయం లేదు. స్త్రీలకు ప్రసూతి సౌకర్యాలు లేవు. న్యాయంగా కార్మికులకు రావలసిన బట్వాడాలు సయితం అప్పుడప్పుడు ఎగవెయ్యడం పరిపాటయింది.

ఈ యిబ్బందుల నన్నింటినీ తొలగించుకొనేందుకు కార్మికులు మైకావర్కర్సుయూనియన్ స్థాపించుకొన్నారు. గత 5 ఏండ్లనుండి ఈ యూనియన్ కార్మికుల్లో సంఘచైతన్యం గల్గిస్తూ, వారి యిబ్బందులను తీర్చుటకు పరిష్కార మార్గాలు చూపుతూ, వచ్చింది. ఈ నెల 6వ తేదీన చెన్నూరులో ప్రథమ మైకా వర్కర్సు కాన్ఫరెన్సు జరిగింది.

కాన్ఫరెన్సు జరిగే ప్రదేశంలో పందిళ్లు, పాకలు నిర్మించుటకు మూడు నాల్గు గనుల నుండి కార్మికులు వచ్చి రాత్రింబవళ్ళు పని చేశారు.

యూనియన్ నివేదిక

ప్రతినిధులసభలో కార్యదర్శి కామ్రేడ్ భరద్వాజ్ యూనియన్ నివేదికను సమర్పిస్తూ, ప్రస్తుతంయూనియన్‌లో 1000 మంది సభ్యులున్నారనీ, సంఘంస్థాపించిన తరువాత అనేక విజయాలు కార్మికులు పొందగలిగారనీ, వివరించారు. ఉదాహరణకు గూడూరులో ఆహార సమస్య విషమించి, బియ్యం దొరకనిదినాల్లో యూనియన్ ఆందోళనచేసి, యజమానుల సహకారంతో తాత్కాలికంగా చౌకడిపోను ఏర్పాటుచేయగలిగింది. కార్మికులు నివసించే ప్రదేశంలో, చెన్నూరు మాయా బజార్లలో, కో-ఆపరేటివుస్టోర్సు బ్రాంచీలు యేర్పాట్లు చేయించాం. యజమానులు కార్మికులకు యివ్వవలసిన బట్వాడాలు యెగవేసినప్పుడు యూనియన్ జోక్యంకలిగించుకొని, రు.608లు బట్వాడా యిప్పించింది. గర్భవతులైన స్త్రీ కార్మికులను యజమానులు పనిలోనుండి తొలగించుతూంటే, సంఘంయొక్క కృషి ఫలితంగా 8 మంది గర్భిణీ స్త్రీలకు రు. 200 లు యిప్పించారు. యూనియన్‌లేని దినాల్లో గనులలో ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు యజమానులు పైకిపొక్కనిచ్చేవారుకారు. కాని యిటీవల గనులలో ప్రమాదాలవల్ల చనిపోయిన ముగ్గురి కుటుంబాలకు రు. 1460 లు, వికలాంగులైన 5 గురికి రు. 1200 లు యిప్పించగలిగాము. మైకా సార్టింగులో 20 మంది స్త్రీ పురుష కార్మికులకు రాత్రి పాఠశాలల ద్వారా శిక్షణ యిప్పించి; వారి నైపుణ్యాన్ని ఎక్కువ చేశాం. వివిధ రకాల మైకాను జాయింటు మైకా మిషన్‌వారు కొనాలని ఆందోళనచేస్తూ, మైకాపరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయుటకు కృషి చేస్తున్నాం. ఈ విధంగా కార్మిక సంఘం మైకా కార్మికుల నెదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యలపై పనిజేసి, పెక్కువిజయాలను పొందగలిగింది అని చెప్పి భరద్వాజ్‌గారు తమ నివేదికను ముగించారు.

కనీసవేతనం రు. 30 లుండాలి

విమ్మట కార్మికుల కష్టాలకు సంబంధించిన పెక్కు తీర్మానాలు చేయబడినాయి. నెలకు రు. 30 లకు తక్కువకాకుండా జీతాలు యివ్వాలనీ, గనులున్న ప్రాంతాల్లో స్త్రీలకు ప్రసూతిసౌకర్యాలు కలుగజేయాలనీ, గూడూరులో ఒక లేడీ డాక్టరును నియమించాలనీ, ఆదివారం కాక జీతంమీద సంవత్సరానికి 15 దినాలు సెలవు, 15 రోజులు సిక్కులీవు, 10 రోజులు పండుగ సెలవులు యివ్వాలనీ, జాయింటు మైకామిషను అన్ని రకముల మైకాను కొనాలనీ, మైకా ఫ్యాక్టరీలన్నింటికీ ఫ్యాక్టరీయాక్టు వర్తింపజేయాలనీ, తీర్మానాలు చేయబడినాయి. నూతన సంవత్సరానికి శ్రీ కొండూరు వెంకట కృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షులుగను కామ్రేడ్ సి. సి. సుబ్బయ్య ఉపాధ్యక్షులుగను, కామ్రేడ్ ఆర్. భరద్వాజ్ కార్యదర్శిగనూ మరి 8 మంది కార్యవర్గ సభ్యులుగనూ, ఎన్నుకోబడ్డారు.

మ హా స భ

సాయంకాలం బ్యాండు వాయిద్యాలతో కార్మిక పూరేగింపు జరిగింది. విమ్మట 6 గంటలకు మహాసభ ప్రారంభమైంది. 8 వేల కార్మికులకు పైగా మహాసభకు హాజరైనారు. కామ్రేడ్ సి. సి. సుబ్బయ్య గత 5 ఏండ్లనుండీ ఎర్రజెండానీడనే మనం యీ విజయాలన్నీ సాధించగలిగామనీ గూడూరు కార్మికులను మాత్రమే కాకప్రపంచ కార్మికవర్గాన్ని యావత్తూ సోషలిస్టుసమాజం వైపుకు తీసుకొనిపోతున్న యీజండా ప్రతిష్ఠను కార్మికులు కాపాడుకోవాలనీ, వివరిస్తూ జయ జయ ధ్వానాలమధ్య ఎర్రజండాను ఎగురవేశారు.

సభకరుదెంచిన నాయకులను, ప్రజానీకాన్ని ఆహ్వానిస్తూ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ సి. వి. ఎల్. నరసింహంగారు ఉపన్యసించారు. ఫాసిస్టు రాజ్యాలైన జర్మనీ, ఇటలీలు పడిపోయాయనీ, మూడవదైన జపాను పడిపోవుటకు సిద్ధంగా వుందనీ చెప్పారు. మిత్రమండలి విజయానికి స్వేద రక్తాలతో అనేక త్యాగాలుచేసిన ప్రపంచ కార్మికవర్గానికి శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశంలో తగుస్థానం యివ్వవలెనని ఆపేక్షను తెలియజేశారు.

మహాసభను ప్రారంభిస్తూ మద్రాసు రాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి కామ్రేడ్ పి. బాలచంద్రమీనన్, ట్రేడ్ యూనియనులు త్రివర్ణపతాకానికి వ్యతిరేకమంటూ కొందరు ప్రచారంచేయుట ఎలా సత్యవిరుద్ధమో నిరూపించారు. నెహ్రూ, చిత్తరంజనదాసు, సి. యఫ్. ఆండ్రూస్, మొదలగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు అధ్యక్షులుగావుండి పనిచేసిన ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసుయొక్క సాంప్రదాయ మెలాంటిదో స్పష్టీకరించారు. జాతీయజెండాను అగౌరవ పరిచేవారికిగాని, పోటీసంఘాలు పెట్టేవారికిగాని, కార్మికోద్యమంలో స్థానంలేదని చెప్పారు. "ఇతర పరిశ్రమల్లో కార్మికవర్గం కరువుభత్యాలు, బోనసుసంపాదించుకుంటుంటే బోనసుఅంటే ఏమిటో తెలియకుండావున్న మీరు మీ యూనియన్‌ని బలపరచుకోవా"లని చెప్పి ముగించారు.

అధ్యక్షోపన్యాసం

యం. అండ్. యస్. యం. రైల్వేయూనియన్ ప్రధానకార్యదర్శి కామ్రేడ్ కె. యల్. నరసింహం ఉపన్యసించడానికి లేవడంతోనే జయజయ ధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి. కార్మిక సమస్యలన్నీ చక్కగావివరించుతూ ఉపన్యసించారు. లక్షలమందికి మించి కార్మికులు పనిచేస్తున్న మైకా పరిశ్రమలో కేవలం అరువేలు మాత్రమే వున్నారని ప్రభుత్వ రిపోర్టులలో వ్రాయడం శోచనీయమన్నారు. మైకా కార్మికుల దుర్భరపరిస్థితికి ముఖ్యకారణం జాతీయప్రభుత్వం లేకపోవడమేని విశదపర్చారు. జీవితపరిమాణం203పాయింట్లకు పెరిగిననేడు మైకా కార్మికులు బానిసజీవితం గడుపుతున్నారనీ అందువల్ల ఈసమాజంమారిసోషలిస్టుసమాజం కావాలనిమీరు కోరుతూండటం సహజమేనని చెప్పినప్పుడు కార్మికులుఉత్సాహపడ్డారు. కార్మికుల శక్తిని నాశనంచేయాలని కంకణం కట్టుకొన్న హిట్లరు గ్యాంగు సమూలంగా నాశనమవుతూందన్నారు. ప్రజానీకానికి ఆశాజ్యోతి నేడు కన్పించుతూందని చెప్పినప్పుడు హర్షధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి. కార్మికవర్గం స్వాతంత్ర్యగీతం పాడుతూ దేశగౌరవాన్ని కాపాడినందుకు అభినందించారు. కార్మికజండాను ఎవరైనా అగౌరవపరచుతూన్నా, పోటీ సంఘాలు పెడుతున్నా, కార్మికులు సహించరని సగర్వంగా చెప్పారు. కార్మిక సేవ చేయదలచుకొన్న ప్రతివారిని ఆహ్వానించడం, సంఘ ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేయువారిని దూరంగా తరుమడం — మీ విద్యుక్తధర్మమని చెప్పి ముగించారు.

విమ్మట, నెల్లూరు కాంగ్రెసు ప్రముఖుల్లో ఒకరైన శ్రీత్వరకవి నారాయణరావుగారూ, నెల్లూరు కార్మికుల తరఫున కామ్రేడ్ గంగాధరంగారు మైకా కార్మికులను ఆశీర్వదించుతూ ఉపన్యసించారు. మహాసభకు పంపిన ప్రముఖుల సందేశాలు చదివి వినిపించిన విమ్మట రాత్రి గుంటూరు దళంవారిచే "కష్టజీవి" బుర్రకథ చెప్పబడింది. రాత్రంతా 4వేల ప్రజలు కథవిని ఆనందించారు.

మైకా ప్రదర్శనం

మహాసభతోబాటు ప్రదర్శనశాలలో, వివిధ రకాలైన మైకా వస్తువులు ప్రదర్శించబడ్డాయి. 2 వేలకు పైగా వాటినిచూచి ఆనందించారు.

మైకాను చీల్చుటలో జరిగిన పోటీలలో స్త్రీ పురుష కార్మికులు సుమారు 60 మంది పాల్గొన్నారు. భారత దేశంలో మైకాకార్మికుల్లో యిలా పోటీలు జరగడం యిదే ప్రథమం. మైకాప్రొప్రయిటర్లు, మేనేజర్లుకూడా పోటీలు జరుగుతూన్నప్పుడు దగ్గరవుండి సంతోషించారు. కళ్ళకుగంతలుకట్టుకొనిరప్పుతీయుటలో స్త్రీకార్మికులు మంచి నైపుణ్యం చూపారు. ఈ పోటీలలో గెలుపొందినవలువురికి వెండిపతకాలు, రప్పుతీయువెండికత్తులు, బహూకరించబడ్డాయి.

వ్యతిరేకుల ఆటలు

కమ్యూనిస్టులు యూనియన్‌ను స్థాపించినప్పటినుంచి కార్మికుల కష్టాలను తొలగించుటలోయెడతెగని కృషిచేస్తూ వచ్చారు. యజమానుల క్రోధానికి బలిఅయారు. ఆరోజుల్లోకార్మికుల శ్రేయస్సు కొరకు పనిచేసేవారువీరుతప్ప ఒక్కరూ కనిపించలేదు. కాని కాన్ఫరెన్సు జరుప నిశ్చయించినప్పటినుంచీ వ్యతిరేకుల ప్రచారం ఆరంభమైంది. కాంగ్రెసువాదులమని చెప్పుకునే గుద్దేటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు 30 మంది వాలంటీర్లను వెంటబెట్టుకొని మహాసభ ప్రదేశానికి వచ్చారు. జనరల్‌బాడీ మీటింగులోకి పోనివ్వమని కోరారు. సభ్యులకు మాత్రమే ప్రవేశం వుంటుందని తెలిసియు, అలా అడగడం వింతగాదా? "నాకూ యూనియన్‌మీద అభిమానమే కావున నన్ను లోపలికి పోనివ్వ" మన్నారు. ఈ అభిమానం మొదటినుండీలేదేం? కార్మికులు యిబ్బందులు పడుతున్నపుడు, ఈఅభిమానం యేదీ? ఎన్నికలసమయంలో, కార్యవర్గసభ్యులందరికీ పోటీగా వీరు తమ ముఠావారిని నిలబెట్టుతూ వచ్చారు. కాని యే పదిమంది కార్మికులో తప్ప తమకు ఎవరూ వోటుచేయలేదు. ఇదంతాచూచి ఎన్నికలు సిలవవలెనిందని ప్రతిపాదన తెచ్చారు. మహాసభ ప్రదేశంలో ప్రతిష్ఠించుటకు త్రివర్ణ పతాకంపై కత్తి-సుత్తీ చిహ్నములు కలిగిన ఒకకొత్త జండాను తీసుకువచ్చారు. ఆహ్వానసంఘ, కార్యవర్గాల నిర్ణయప్రకారం, మహాసభలో యూనియన్ జండా మినహా ఏదీ వుంచకూడదు. అయినా, ఎర్రజెండాతోబాటు జాతీయపతాకం కూడా ఎగురవేయబడింది. కాని వీరు మాత్రం జాతీయపతాకమైనా తీసుకరాకుండా, ఒకవింతపతాకాన్ని తీసుకొనివచ్చారు. దానిని మహాసభలో ఉంచుటకు వీలులేదని కార్యకర్తలు చెప్పారు. చివరకు అవమానంతో దానిని తీసివేయక తప్పిందిగాదు.

ఈ మహాసభ కార్మికు లందరిలోనూ నూతన చైతన్యాన్ని కల్గించినదనుటలో యేమాత్రం సందేహంలేదు. తమ సంఘాన్ని బలపర్చుకతీరాలన్న దీక్షతో కార్మికులు మహాసభనుంచి తిరిగివెళ్ళారు.

బెంగాల్ కరువువల్ల 15 లక్షల ప్రాణాలు బలి

ఒక్కొక్క ప్రాణానికి రు 1000 చొప్పున లాభం!

బెంగాల్ కరువెందుకొచ్చింది? ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? వాటి లోపాలోపాలేమిటి? ఇకముందు కరువులు రాకుండా చేయడానికెలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి? మొదలైన విషయాలపై విచారణసల్పి, సమగ్రమైన నివేదిక తయారుచేయవలసిందిగా ఇండియా ప్రభుత్వం 6 గురు సభ్యులుగల ఒక విచారణసంఘాన్ని నియమించింది. సర్ జాన్ వుడ్ హెడ్ దీనికి అధ్యక్షుడు. శ్రీ శొంఠి రామమూర్తిగారు కూడా ఇందులో ఉన్నారు. ఈనెల 8 వ తేదీని వీరు తమ నివేదికను ప్రకటించారు.

మూడు కారణాలవల్ల బెంగాల్‌లో కరువువచ్చిందని వుడ్ హెడ్‌కమిషన్ వారభిప్రాయ పడుతున్నారు. మొదటిది, బర్మానుంచి మామూలుగా వచ్చే దిగుమతులు జపాను ఆక్రమణతో ఆగిపోయాయి. అందువల్ల మన బియ్యం మార్కెటుపై ఒత్తిడి ఎక్కువైంది. కేంద్రప్రభుత్వంకూడా ఒక ప్లాను ప్రకారం మిగులు రాష్ట్రాలనుంచి తరుగు రాష్ట్రాలకు సరుకుసప్లయి చేయలేదు. రెండవ కారణం, 1942 లో శీతకాలపు వరిపంట (డిసెంబరు) బాగా దెబ్బతింది. పాతస్టాకు 1943 వ సంవత్సరానికి సరిపోలేదు. మూడవ కారణం, నిలవవ్యాపారస్తులు తమవద్దనున్న సరుకంతటిని విడుదల చేయక, దొంగమార్కెట్లో దాచివేసి, విపరీతమైన ధరలకు అమ్మసాగారు. వారిని అణచడానికి బెంగాల్ ప్రభుత్వం సరియైన కంట్రోలు విధానాన్ని అమలు జరపలేదు.

బెంగాల్ కరువు ఈశ్వర కల్పితమేగాని మానవకల్పితం కాదంటూ, ఆమెరీ బ్రిటిషు పార్లమెంటులో చెప్పిన జవాబుకు వుడ్ హెడ్ విచారణసంఘం యదార్థాన్ని బయటపెట్టి, చెప్పుదెబ్బ కొట్టినట్టు సమాధాన మిచ్చింది; ఒక్కొక్క దశలో ప్రభుత్వం అవలంబించిన విధానం ఎలా చేతగానితనాన్ని రుజువు చేసిందో చూపింది.

కంట్రోలు విధానం భగ్నమైంది

ఏ ప్రభుత్వమైనా స్టాకులపై కంట్రోలు పెట్టనిదే, ధరలకంట్రోలు ప్రవేశపెట్టడం నిరుపయోగమేగాకుండా, పరిస్థితుల్నిమరింత విషమింప జేస్తుందని మొదటినుంచీ ప్రజా సంస్థలు చెబుతూవచ్చాయి. వుడ్ హెడ్ కమీషన్ కూడా యీ లోపాన్ని ఎత్తిచూపింది. "1942 మే, జూన్ నెలల్లో బెంగాల్‌లో మొదట ధరలు పెరగనారంభించాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే ధరలపై కంట్రోలు పెట్టింది. కాని స్టాకులపై కూడా కంట్రోలు పెట్టకపోవడంవల్ల నిలవవ్యాపారస్తులు స్టాకులన్నింటినీ దొంగ మార్కెటుకు చేర్చారు. ఇది చూచి రాష్ట్రప్రభుత్వం ధరల కంట్రోలును రద్దుచేసింది. దీనితో, ప్రభుత్వం చేతగాని ప్రభుత్వమనే భావం ప్రజల్లో వ్యాపించింది." అని విచారణ సంఘం రాసింది. కనీసం సెప్టెంబరులోనైనా సక్రమంగా ధాన్య సేకరణ విధానాన్ని అమలుజరిపియున్నట్లయితే, కరువు అంత భయంకర రూపందాల్చియుండేదికాదని వ్యాఖ్యానించింది. 40 లక్షల ప్రజలు నివసించే కలకత్తా నగరానికి కావలసిన బియ్యాన్ని బెంగాల్‌ప్రభుత్వమే స్వయంగాకొని నిలవజేసి యున్నట్లయితే, వ్యాపారస్తులు ప్రభుత్వంతో పోటీచేయగలిగియుండేవారుకారు: ధరలు క్రమంగా తగ్గియుండేవి - అని రాసింది.

డిసెంబరులోశీతాకాలపుపంట దెబ్బతినడం వల్ల పరిస్థితులు మరీ విషమించాయి. ధరలు యింకా పెరిగాయి. 1943 లో మొత్తం 15 లక్షలమంది కరువుకు ఆహుతి అయారు. దొంగవ్యాపారస్తులకు లాభాలు రు. 150కోట్లు. అంటే, ఒక్కొక్క ప్రాణంమీద రు. 1000 లాభమన్నమాట!

ప్రజాసహకారంలేని ప్రభుత్వం

ఇట్టి అసాధారణ పరిస్థితుల్లో ప్రజా సహకారం ఉన్నప్పుడే ఏప్రభుత్వమైనా తన బాధ్యతను నిర్వహించ గలుగుతుందనీ, ఇందుకు బెంగాల్‌లో అన్ని పక్షాల ప్రతినిధులుగలసంయుక్తమంత్రివర్గం అవసరమనీ, కూడా ఏనాడో కమ్యూనిస్టుపార్టీ హెచ్చరించింది. వుడ్ హెడ్ కమీషన్ కూడా యీ అభిప్రాయాన్నే బలపరిచింది. అనధికార సభ్యులతో ఒక సలహా సంఘాన్నైనామంత్రివర్గం నియమించియుండవలసిందని తెల్పింది.

ధాన్యసేకరణ విధానంలో లోపం

బెంగాల్ ప్రభుత్వం స్వయంగా ధాన్యం కొని నిల్వజేయడానికి ప్రయత్నించకపోలేదు. అయితే, కొనుగోలు బాధ్యత, ప్రభుత్వానికి అమ్మే బాధ్యత, కొంతమంది పెద్ద వర్తకుల చేతుల్లో పెట్టడంవల్ల వారు అధిక లాభాలకాశించి, కొన్న సరుకును దొంగమార్కెట్లో దాచేశారు. ఈ బాధ్యతను ప్రభుత్వోద్యోగులకిచ్చి యున్నట్లయితే, పరిస్థితులు బాగుపడియుండేవని విచారణ సంఘంవారభిప్రాయపడుతున్నారు. ధనికులైన భూస్వాములవద్ద, నిలవవ్యాపారస్తుల వద్ద, ధాన్యం రిక్విజిషన్ చేసి యుండాల్సిందనీ, నిర్బంధ పద్ధతులు కూడా ఒక్కొక్కప్పుడుఅవసరమనీ, తెలియజేశారు. రిక్విజిషన్‌వల్ల ప్రజల్లో అసంతృప్తి బయలురుతుంది కాబట్టి బెంగాల్ ప్రభుత్వం అందుకు పూనుకోలేదట! అలా అసంతృప్తి బయలుదేరకుండా చేయడానికి వుడ్ హెడ్ కమిషన్ 3 మార్గాలు సూచించింది. (1) రాష్ట్రంలోవున్న తరుగు ప్రాంతాలన్నింటికీ (ఒక్క కలకత్తా నగరానికే కాకుండా) బియ్యం సప్లయిచేసే బాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకోవలసింది. (2) నిలవ వ్యాపారంవల్ల ప్రజలకు గలిగే యిక్కట్లనుగూర్చి విరివిగా ప్రచారం చేయవలసింది. (2) ప్రతి గ్రామంలోను ఆహార కమిటీలు పెట్టి, వాటి సహకారంతో ప్రజాభిప్రాయాన్ని మార్చవలసింది.

ఈ సూచనలన్నీ ప్రజాసంస్థలు మొదటినుంచీ కోరుతూవచ్చినవే. కాని, బెంగాల్ ప్రభుత్వం ఒక విచిత్రమార్గాన్ని చేబట్టింది. రాష్ట్రంలో బియ్యానికి కొరతలేదంటూ ప్రచారం ప్రారంభించింది. ప్రజలకు యదార్థ పరిస్థితులు చెప్పకుండా, ఉన్న సరుకు సరిపోతుందనే ప్రచారంప్రజల్లో వెటకారానికి కారణమైంది. ఇతర ప్రాంతాలనుంచి సరుకు వస్తుందనేధైర్యం బెంగాల్‌ప్రభుత్వాని కున్నప్పటికీ, ఆపరిస్థితుల్లో ప్రజలకు నిజంచెప్పి, నిలవ సరుకును విడుదలచేయమని కోరడం ఎక్కువ సమంజసమని వుడ్ హెడ్ కమిషన్‌యొక్క అభిప్రాయం. నిజంచెబితే శత్రువుకు లాభం కాబట్టి అలా చెప్పకూడదనే వాదనను వీరంగీకరించలేదు. జూన్ నెలలోనే (1943) చిట్టగాంగ్‌లో కరువు తీవ్రరూపం దాల్చింది. దాన్ని దాచడం యెవరిశక్యమూకాదు: ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి 3,50,000 టన్నులు సప్లయి కాబోతున్నాయి గనక బెంగాల్‌లో బియ్యం కొరతలేదని ఇండియాప్రభుత్వంకూడ అనటం పొరబాటేనని తెలియచేసింది.

ధరల కంట్రోలురద్దు

సప్లయిలు విరివిగా రాకపోవడానికి కారణం ధరల కంట్రోలే కాబోలునని, బెంగాల్ ప్రభుత్వం మార్చి నెలలో (1943) ధరల కంట్రోలును రద్దుచేసింది: ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి 60 వేల టన్నులు కొని, దానితో కలకత్తాను పోషించదల్చుకుంది. కాని, ఈ కొద్దిపాటి సరుకు ఎన్నాళ్ళకు సరిపోతుంది? త్వరలోనే తిరిగి క్లిష్టపరిస్థితు లేర్పడతాయి. బెంగాల్ ప్రభుత్యం ఈ యదార్థాన్ని గుర్తించకుండా, 60 వేల టన్నులతో నిలవ వ్యాపారస్తుల్ని లొంగదీయవచ్చుననుకోవడం వట్టి భ్రమ తప్ప మరొకటికాదని విచారణసంఘంవారు అభిప్రాయపడ్డంలో ఆశ్చర్యం లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వంకూడా ధరల కంట్రోలును రద్దుచేయడాని కంగీకరించడం పొరబాటని విచారణసంఘ సభ్యులు తెలియజేశారు.

కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యత

ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి బెంగాల్‌కి బియ్యం, గోధుమలు సప్లయి కావాలంటే, కేంద్రప్రభుత్వం బేసిక్ ప్లానుప్రకారం యితర రాష్ట్రాల్లో సరుకునుకొని అందజేయాలి. ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం విఫలమైంది. గోధుమలు ఎక్కువగా పండే పంజాబ్‌లో మొట్టమొదటే కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణీత ధరలకు గోధుమలు కొని, బెంగాల్ ప్రజల కందజేసియున్నట్లయితే, బియ్యానికి అంత యెక్కువ ఒత్తిడి ఉండేది కాదని వుడ్ హెడ్ కమిషన్ స్పష్టీకరించింది. ఇకబియ్యం విషయంలో, ఇండియా ప్రభుత్వం తూర్పు రీజియన్‌లో వున్న ఒరిస్సా, అస్సాం, బీహార్, రాష్ట్రాలకు ఎగుమతులపై సర్వాధికారాలు యివ్వడంవల్ల బెంగాల్‌కి తగినన్ని స్టాకులు రాలేదని చాలామంది సాక్ష్యం యిచ్చినట్లు విచారణ సంఘంవారు పేర్కొన్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వం మొట్టమొదటే మేల్కొని, బేసిక్ ప్లాను ప్రకారం ఒక రాష్ట్రంనుంచి మరొక రాష్ట్రానికి ఎగుమతులు, దిగుమతులు సరిగా అందజేసి యున్నట్లయితే, యీ తబ్బిబ్బులు, రాష్ట్రదురభిమానాలు వచ్చియుండేవి కావని వుడ్ హెడ్ కమిషన్ వారన్నారు. 1942 లోనే కేంద్రప్రభుత్వం మేల్కొని బేసిక్ ప్లాను ప్రకారం మిగులు ప్రాంతాలనుంచి తరుగు ప్రాంతాలకు బియ్యం, గోధుమలు సప్లయిచేసే బాధ్యత తీసుకోకపోవడం సరిగాదని విమర్శించారు.

పరిస్థితులిలా నానాటికి విషమిస్తూండే, బెంగాల్‌ప్రభుత్వం 1943 మార్చి 11వ తేదీని కంట్రోలును పూర్తిగా యెత్తివేసి, స్వేచ్ఛా వ్యాపారానికి హక్కు కల్పించింది. తరువాత, రాష్ట్రంలో సహితం ఒక జిల్లా నుంచి మరొక జిల్లాకు ఎగుమతులు చేసుకొనుటకు అనుమతించింది. ఇలా చేయడంవల్ల ఇండియా ప్రభుత్వం దిగివస్తుందనీ, బీహార్, ఒరిస్సా-అస్సాంరాష్ట్రాల ఎగుమతులపై పెట్టిన ఆంక్షను తొలగిస్తుందనీ, అప్పుడు విరివిగా బియ్యం బెంగాల్లోకి వస్తాయనీ, అంచనా వేసింది. ఈ అంచనాకు అనుగుణ్యంగా కేంద్రప్రభుత్వం కూడా పైరాష్ట్రాలకు స్వేచ్ఛా వ్యాపారహక్కును మే 18 వ తేదీని ప్రసాదించింది. ఈచర్య చాలా పొరబాటని విచారణ సంఘంవారి అభిప్రాయం. ఎందువల్లనంటే, బెంగాల్‌లో ఆహారపరిస్థితి బాగుపడకపోగా, యితర రాష్ట్రాలన్నింటికీ బెంగాల్ గతి పడుతుంది. జరిగింది కూడా యింతే! మిగతా రాష్ట్రాల్లోకూడా బెంగాల్‌లో మాదిరిగానే జులైలో ధరలు పెరిగాయి. స్వేచ్ఛా వ్యాపారాన్ని యిలాగే కొన్నాళ్ళు ఉంచితే, బెంగాల్ కరువులాంటి కరువు మిగతా రాష్ట్రాల్లో కూడా ప్రత్యక్షమయేది! పోనీ, కొన్న సరుకులైనా బెంగాల్ చేరిందా అంటే, అదీలేదు. నిల్వవ్యాపారస్తుల గిడ్డంగుల్లో మూలుగుతూ పడివుంది.

యదార్థపరిస్థితుల్ని యీవిధంగా బయటపెట్టినందుకు వుడ్ హెడ్ కమీషన్ సభ్యులు ప్రశంసాపాత్రులు.

కలకత్తాలో పరిస్థితి

ఇక, కలకత్తా పరిస్థితికి వద్దాం. 1944 వరకూ కలకత్తాలో రేషనింగులేదు. 1943లో మూడు రకాల షాపుల్లో ప్రజలు కొనుక్కునేవారు. మొదటి రకం, చిల్లర దుకాణాలు. ఇక్కడి దుకాణదారులు టోకువర్తకులవద్ద సరుకు కొని తెచ్చేవారు. ధరల కంట్రోలు ఎత్తివేయబడ్డంవల్ల, అక్కడ విపరీత ధరలు అమల్లో ఉండేవి. ఇక, రెండోరకం, కంట్రోలు డిపోలు. ఇక్కడ ప్రజలు గంటల తరబడి నిలబడితే, చివరకు కొంత సరుకు తక్కువ ధరకు లభిస్తుంది. మూడవరకం, మిల్లు యజమానుల చౌకడిపోలు. 10 లక్షల మంది కార్మికులకు మాత్రం యీ డిపోల్లో చౌకగా సరుకు లభించేది. ఈ విధంగా, కలకత్తాలో వున్న సామాన్య కుటుంబీకులు చిల్లర దుకాణాలమీదే ఆధారపడి, యెక్కువ ధరలకు సరుకు కొనుక్కునేవారు.

కలకత్తా మార్కెట్టుపైనే మిగతా రాష్ట్రమందలి ధరలు ఆధారపడి యుండడంచేత ఇంతింత ధరలకు పల్లెటూళ్ళప్రజలు కొనుక్కోలేక మృత్యువు వాతబడ్డారు. అందువల్ల, బెంగాల్ ప్రభుత్వం కలకత్తాలోవున్న టోకు వ్యాపారస్తులమీద, చిల్లర వ్యాపారస్తులమీద కఠినంగా కంట్రోలు నమలుజరిపి, స్టాకులు స్వాధీన పరుచుకొని, రేషనింగును ప్రవేశపెట్టి యుండవలసింది. అనగా, వచ్చినసరుకు సక్రమంగా పంపకమయేలా చూడవలసింది. అప్పుడు మిగతా రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు చక్కబడేవి.

40 లక్షల జనాభావున్న కలకత్తాలో రేషనింగు పెట్టాలంటే, చిల్లరవర్తకుల సహాయం తీసుకోవాలి. (మిగతా 10 వ పేజీలో)

ఒక్కొక్క ప్రాణానికి ★ ★ రు. 1000 చొప్పున లాభం!

(8 వ పేజీ తరువాయి) బెంగాల్ ప్రభుత్వం అలా తీసుకోకుండా, అన్నిదుకాణాలు ప్రభుత్వం చేతనే నడపబడాలని పట్టు పట్టింది. ఇందుకు యేర్పాట్లన్నీ పూర్తయేసరికి చాలా కాలం తీసుకుంది.

ఈ విధంగా కలకత్తాకు 1944 జనవరి వరకు రేషనింగు రాలేదు. ఈ విధానాన్ని ఫుడ్ హెడ్ కమిషన్ ఖండించింది.

అన్నసత్రాలు

1943 ప్రారంభంలోనే పరిస్థితులు విషమించుతూన్నప్పుడు, సెప్టెంబరు వరకు నిర్లక్ష్యంచేసి, అప్పుడు అన్నసత్రాలు తెరవడం, అసత్రాలలో తగినంతగా గంజినీళ్ళు పోయకపోవడం, సరిగాదని తెలియజేసింది. బొక్కసంలో డబ్బు లేకపోవడంవల్ల ముందుగా సహాయం చేయలేకపోయా మనడంలో అర్థంలేదని తెల్పింది. రిజర్వుబ్యాంకుతోగాని, కేంద్రప్రభుత్వంతోగాని, సంప్రతించి ఋణం చేసి అయినా ప్రజలకు సహాయం అందజేసి యుండవలసింది.

ఆగస్టు లగాయతు నవంబరువరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క బేసిక్ ప్లాను ప్రకారం దిగుమతి అయిన సరుకు కలకత్తాలోను, తదితర ప్రదేశాల్లోను గుట్టలుగుట్టలుగా పోగయింది. అవసరమున్న ప్రాంతాలకు వెంటవెంటనే అందజేయడం బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి చేతకాలేదు. రోజుకు 120 మొదలు 500 వేగన్లవరకు వస్తే ప్రజలకు సరుకందజేస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హామీ యిచ్చింది; కాని, వేగన్లు వచ్చినా అలా అందచేయలేకపోయింది. ఇందుకు కారణం సరియైన రవాణా యేర్పాట్లు చేయలేకపోవడమే. ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఉద్యోగస్థుల్ని నియమించి యుంటే, పని తొందరగా జరిగి యుండేది. సెప్టెంబరు 1943 లో ఇండియా ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో సహాయం చేయడానికి ముందుకొస్తే, అక్కర్లేదని బెంగాల్ ప్రభుత్వం నిరాకరించింది; అక్టోబరులో కేంద్రప్రభుత్వం యిద్దరు నిపుణిల్ని పంపింది. కాని, వారి సహాయాన్ని బెంగాల్ ప్రభుత్వం సరిగా తీసుకోలేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం జులైలోనే మేల్కొని వచ్చిన సరుకును ఇండియా ప్రభుత్వంయొక్క సహాయతో రవాణా చేసియున్నట్లయితే, సైనికుల రవాణాచేసి యుండేవారు. చకచక పరిస్థితులు బాగుపడాలి. 2 నెలల తరవాత, అనగా నవంబరులో, సైనికులొచ్చి చక్కని రవాణా యేర్పాట్లు చేసేవరకు దిక్కులేకపోయింది!

వచ్చిన బియ్యాన్ని రాయల్ బొటానికల్ గార్డెన్స్‌వంటి బహిరంగ ప్రదేశాల్లో నిలవ చేయడంవల్ల, అవి ముక్కిపోయే అవకాశం వుందని కొందరు సాక్షులుచెప్పారు. ఎక్కువ సరుకు యిలా పాడుకాలేదని వుడ్ హెడ్ కమిషన్‌వారు అభిప్రాయపడ్డారు. అయినా, ప్రజాభిప్రాయాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని, స్థానిక వర్తకుల సహకారంతో గిడ్డంగులలోనే విల్వజేయడం మంచిదని తెలియజేశారు.

కరువు నివారణకై రాష్ట్రానికంతకూ సప్లయి చేయబడిన సరుకులో మూడింట రెండు వంతులు ఒక్క కలకత్తా నగరంలోనే వినియోగపడింది. పల్లెటూళ్ళ అవసరాల్లో బహు కొద్ది అవసరాలు మాత్రమే తీరాయి. కలకత్తాకు వచ్చిన మొత్తంకోటా (1,41,000 టన్నులు) ను పల్లెటూళ్లకు పంపియున్నప్పటికీ, పరిస్థితులు బాగుపడేవి కాదు. ఎందువల్లనంటే, కంట్రోలు లేనంతకాలం యితర జిల్లాలనుంచి కలకత్తా కొనుక్కొని యుండేవి. అలా కొనుక్కోవడంలో రాష్ట్రమంతటా ధరలు యింకా పెరిగేవి. అంత ధర యిచ్చి కొనుక్కోలేని ప్రజలు పెద్ద సంఖ్యలోనే ఉండేవారు. కాబట్టి, వచ్చిన సరుకులో అధికభాగం కలకత్తాలో వినియోగపడ్డందుకు విచారణ కమిటీవారు నేరం ఆరోపించడంలేదు. రాష్ట్రమంతటా సరుకు సక్రమంగా సప్లయికావడానికి తగు కంట్రోలు విధాన మవలంబించక పోవడమే బెంగాల్ ప్రభుత్వంయొక్క లోపమని విశదీకరించారు.

మొత్తం మీద, వుడ్ హెడ్ కమీషన్ రిపోర్టు ఎన్నో యదార్థ విషయాలను లోకం యెదుటపెట్టింది. ఇకమీదట కరువురాకుండా చేయడానికి సూచనలిచ్చింది.

జపానుమీద మిత్రసేనలు ఉధృతంగా దండయాత్ర గావించేరోజు సమీపిస్తోంది. రవాణా సౌకర్యాలమీద ఒత్తిడి పూర్వంకంటె యెక్కువ కావచ్చు. సాంఘిక జీవనంలో తిరిగి తబ్బిబ్బులు తలయెత్తవచ్చు. ఆర్థిక యంత్రం తారుమారుకావచ్చు. అట్టి పరిస్థితుల నెదుర్కోడానికి వివిధరాష్ట్రాలలో రాష్ట్రప్రభుత్వాలు వుడ్ హెడ్ కమిషన్ సూచనలు దృష్టిలో వుంచుకోవడం మంచిది. వాటిప్రకారం ఆహారసమస్యను పరిష్కరించ పూనుకోవలసిందని హెచ్చరిస్తున్నాము.

"ఉత్తర విశాఖను రక్షించండి"

ఉత్తర విశాఖలో: మొదట కళ్ళల్లో ప్రాణాలు పెట్టుకుని, కరువు చేతుల్లో పట్టుకొని, కాళ్లీడ్చుకువచ్చారు, బర్మాకాందిశీకులు. అప్పటికే భరింపరాని జీవనభారం మరీ ఎక్కువైంది. తరువాత ప్రళయ భీభత్సంతో హోరుమంటూ వచ్చింది తుపాను. కొంప, గోడు, పంట, పాడి తుడుచుకుపోయాయి గ్రామగ్రామాల్లో - మూలిగే నక్కమీద తాటిపండు పడింది. వెనువెంటనే - ఆకలి మంటలు అలుముకున్నయ్, కరువు రాక్షసి కదం ద్రొక్కింది. అంటురోగాలు వికటాట్టహాసం చేశాయి.

వేలాది ప్రజలు - బిక్కుబిక్కుమంటూ దిక్కుమొక్కూలేక ఆహుతి అయారు, అవుతున్నారు.

ఇప్పటి పరిస్థితులేమిటి?

మన బాధ్యతలేమిటి?

తెలుసుకోవాలంటే చదవండి

"ఉత్తర విశాఖను రక్షించండి!"

(సచిత్రము) వెల: 0—6—0

(5 వ పేజీతరువాయి) 5 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న కటకోటకు ఊరేగుతూపోయి, అక్కడ జిల్లాకైతు మహాసభకోసం నిర్మింపబడిన రైతునగరులో ఉత్తేజంతో సభజరిపారు. కార్మిక-కర్షకసంఘీభావాన్ని చాటిచెప్పారు.

విశాఖపట్టణంలో ఆనాడు హార్బరు, సింధియా మొదలయిన కార్మికసంఘాలవారు 600 మంది, నగరవాసుల్లో నూతన చైతన్యం ప్రసరిస్తూ ఊరేగారు. తరువాత జరిగిన సభకు కేంద్రశాసనసభ్యులు శ్రీ దిగుమర్తి రామస్వామి పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించారు. సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసువాది తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు మాట్లాడుతూ, అధికారులు తమను వీల్చి పిప్పిచేయడానికి వీలులేకుండా కార్మికులు సంఘటితమవాలని ఉద్బోధించారు.

ప్రొద్దుటూరు, గూడవల్లి, చినగంజాం, ఆత్మకూరు, గుంటూరు వెలుగోడుల్లో మే దినోత్సవాలు జరిగాయి. బెజవాడలో ఆనాడు 600 మందితో కనులపండువుగా ఊరేగింపు జరిగింది. వేయిమందితో సభ జరిగింది.

ఈ సభలన్నిటిలోను మారుమ్రోగిన భావాలేమిటి? మే దినోత్సవ చరిత్రలో 1945 మేడే అరుణాక్షరాలతో ప్రకాశిస్తుంది. ఈనాడది ఒక్క కార్మికునకే కాదు పర్వదినం. స్వాతంత్ర్య కాముకులయిన ప్రపంచ ప్రజలందరికీ పర్వదినం. కోటానుకోట్ల వీరపుంగవులు, వీరనారీమణులు యూరపు క్షేత్రాన్ని తమరక్తంతో తడిపి, స్వాతంత్ర్య విత్తులు చల్లారు. ఏపుగా పెరుగుతూన్న ఆపైరునుచూసి, ఇంతకాలం స్వాతంత్ర్యంకోసం పరితపించిన కోటానుకోట్ల ప్రజలు ఆనందాశ్రువులు రాలుస్తున్నారు. స్వాతంత్ర్య మహాసమరంలో అగ్రభాగమలంకరించి, కూలిపోయిన ప్రపంచ ప్రజాశత్రువు కోటకొమ్ముమీదినాడు దివ్యంగాప్రకాశిస్తూన్న ఎర్రజెండాకు తమ హృదయాలనే నీరాజనాలిస్తున్నారు. ఈ మంగళగీతిలో స్వాతంత్ర్య దీక్షా పరతంత్రులు, భారతీయులుకూడా తమ గొంతు కలిపారు. ప్రజాశక్తిని విచ్ఛిన్నం చేయబూనే కుతంత్రులను కూలద్రోసి, సంఘశక్తిని సుస్థిరం చేసుకొని, దైనందిన సమస్యలను పరిష్కరించుకుంటూ, స్వాతంత్ర్య మార్గాన ముమ్ముందునకే సాగిపోదీక్షబూనారు.

పార్టీఫండు వసూళ్లు

9-5-45 సంచికలో ప్రకటించిన మొత్తం	26,920 14 0
గుంటూరు జిల్లా	
గుంటూరు తాలూకా	
శ్రీయుతులు	
వాశిరెడ్డి సీతాపతిగారు (కంతేరు)	500 0 0
చిల్లర వసూళ్లు ..	11 8 0
తాడికొండ	
బెల్లంకొండ వీరయ్య	216 0 0
ఇనగంటి కృష్ణమూర్తి	116 0 9
కొల్లూరు వెంకటేశ్వర్లు	116 0 0
యర్రమనేని ప్రకాశరావు	100 0 0
ఒక సానుభూతిపరుడు	100 0 0
మాచవరపు పెద్దయ్య	25 0 0
వెలగా ఇల్లయ్య	25 0 0
గోగినేని రామయ్య	25 0 0
కంతేటి హనుమయ్య	25 0 0
గోగినేని పెదవీరయ్య	30 0 0
పెద్ది సుబ్బయ్య	20 0 0
ఒక సానుభూతిపరుడు	15 0 0
ఆళ్ళ రామిరెడ్డి	15 0 0
బండ్లమూడి శేషయ్య	10 0 0
మున్నంగి పానయ్య	10 0 0
గోగినేని కోటేశ్వరరావు	10 0 0
గోగినేని రామయ్య	10 0 0
కొండపనేని జానకిరామయ్య	10 0 0
బొమ్మారెడ్డి కోటిరెడ్డి	10 0 0
పిడికిటి హనుమయ్య	10 0 0
పావినేని నారాయణ	10 0 0
త్రిపురనేని శేషయ్య	10 0 0
మూరకొండ సుబ్బయ్య (కుమారుని పెండ్లి)	10 0 0
చిల్లర వసూళ్ళు	58 0 0
బడేపురం	
మన్నే శేషయ్య	10 0 0
నేలపాడు	
గుజ్జర్లపూడి వెంకట్రాయుడు	20 0 0
అత్తోట వెంకట కృష్ణయ్య	10 0 0
ధనీకుల కోటయ్య	20 0 0
శ్రీరాములు, నాగభూషణం ముఠా (20 మందిని వ్య॥ కూలీలు)	20 0 0
చంద్రంముఠా గ్రేడింగు కూలీలు	10 0 0
క్రిష్టియన్ వ్య॥ కూలీలు	10 0 0
ముస్లింలు	10 0 0
చిల్లరవసూళ్లు	36 0 0
అయినవోలు	
మొఖమోటం సుబ్బారావు	10 0 0
మేడిశెట్టి వెంకయ్య	10 0 0
పాలకాయల చినవెంకయ్య	10 0 0
మేడిశెట్టి హనుమయ్య	10 0 0
చిల్లర వసూళ్లు	24 0 0
వెనిగండ్ల	
కొండమడుగుల వెంకటరెడ్డి	10 0 0
ఒంగోలు తాలూకా మైనంపాడు	
మాదాల రాఘవులు	20 0 0
గోగినేని యల్లమంద	20 0 0
మాదాల రామయ్య	10 0 0
.. చిన్నరామయ్య	10 0 0
చిల్లర వసూళ్లు	60 0 0
తెనాలి తాలూకా	
పి. సూర్యనారాయణరాయ్, తెనాలి	48 0 0
వి. శివలింగప్రసాద్ ..	300 0 0
తెనాలి చిల్లరవసూళ్లు	5 0 0
శేకూరు గ్రామం	75 0 0
ఆవులవారి పాలెం	5 0 0
సమ్మెట వెంకటేశ్వర్లు ..	25 0 0
మంచాల నరసింహారావు (కఠెవరం)	50 0 0
సత్తెనపల్లి తాలూకా (పరస)	
సరిపూడి కోటయ్య	20 0 0
గుత్తికొండ హనిమిరెడ్డి	10 0 0
.. చిన్న హనిమిరెడ్డి	10 0 0
తాళ్ళూరు	
చిర్రా పుల్లారెడ్డి	10 0 0
.. ముసలారెడ్డి	50 0 0
చిల్లరగా	5 0 0
బాపట్ల తాలూకా వేటపాలెం	
కర్ణ బసవయ్య	60 0 0
చెంచయ్య	60 0 0
బాపట్ల టౌను	
ఎ. రామనాథం	50 0 0
ఒక సానుభూతిపరుడు	10 0 0
రాజగోపాలరావు	20 0 0
యం. రామకృష్ణ	20 0 0
మొత్తం	28,591 6 0

"జర్మన్ ప్రజల్ని హతమార్చడం కార్యక్రమం కాదు"

— మార్షల్ స్టాలిన్

"జర్మనీని పూర్తిగా ఓడించాం" ఈ మాటలతో మార్షల్ స్టాలిన్ ఆరేళ్లపాటు మహా భయంకరంగా సాగిన యూరప్ యుద్ధానికి భరతవాక్యంపలికాడు. ప్రపంచానికొక మహామారిగా చెలరేగిన నాజీ జర్మనీ మరిలేదు. దాని నిర్మాతల్లో సాపెన్, గోరింగు మొదలైన కొందరు పట్టుబడ్డారు. మరికొందరు ఏ కంతల్లోనో దాగున్నారు. నేడోరేపో వారిని బయటి కీడుస్తారు ఈ దుష్టగ్రహాల కందరికీ తగినశాస్తి జరుగనుంది.

"ఇక యూరప్‌పై ప్రజా స్వాతంత్ర్య, శాంతి, పతాకం ఉత్తేజకరంగా ఎగురుతుం" దని స్టాలిన్ విజయసందేశం ఇచ్చాడు.

నాజీమూకల మిలిటరీ బలాన్ని ప్రజాశక్తులు నాశనం చేశాయి: కాని, అంతటితో పని తీరిపోలేదు. ఏ భావాలకు, ఏ సిద్ధాంతాలకు నాజీపార్టీ వెన్నెముకగా నిలిచిందో, ఆ భావాలను, సిద్ధాంతాలను మచ్చుకైనా మిగలకుండా తుడిచిపెట్టవలసి ఉంది. జాతులపై నిర్బంధం చేయించే, ప్రత్యేకాధిక్యత పులుముకొనే, దుష్టశక్తులనెదుర్కొని, ఇంకా సమరం సాగించవలసిఉంది. హిట్లరు ఓటమితో జర్మన్ అభివృద్ధినిరోధకుల ఆటలు అంతమయా యనుకోకూడదు. క్రైమియా నిర్ణయాలను జయప్రదంగా ఆచరణలోకి తేవలసినపని యింకాముందుఉంది. ప్రజాస్వాతంత్ర్యాన్ని సుస్థిరంగా స్థాపించవలసిఉంది.

ఈ కార్యక్రమం జర్మనీలో ఏ రూపం పొందుతుంది?

ఈవిషయాన్ని గురించి స్టాలిన్ మొన్న మేడేనాడు ఇలాఅన్నాడు: "మిత్రరాజ్యాలు జర్మన్ ప్రజల్ని హతమార్చడం తమ కార్యక్రమంగా తీసుకోలేదు. ఫాసిజాన్ని, జర్మన్ మిలిటరీ తత్వాన్ని మిత్రరాజ్యాలు తుడిచి పెట్టేస్తాయి" ఈ భావాన్నే తన విజయదిన సందేశంలో మళ్ళీ వెల్లడిచేశాడు.

జర్మనీలో మిత్రరాజ్యాల కార్యక్రమం

నాజీపార్టీని, నాజీ చట్టాలను, నాజీసంస్థలను, పూర్తిగా రద్దుచేయడం, ఏ సంస్థలోను నాజీ పలుకుబడి ఛాయామాత్రంగా అయినా లేకుండాచేయడం, యుద్ధనేరస్తులకు వెంటనే తగినశాస్తి చేయడం—ఇదీ జర్మనీలో తక్షణ కార్యక్రమం. ఈ కార్యక్రమం జర్మనీలో నేడప్పుడే ప్రారంభమయింది. కాని ఇదంత సులభమైనపనికాదు. 'ప్రవ్దా' పత్రిక అన్నట్లు, ముఖ్యమైన నాజీనాయకులు దాక్కున్నారు. యుద్ధంలో ఓడిపోతే పన్నవలసిన కుట్రలను గురించి నాజీ నాయకులు గత రెండేళ్ళుగ తగిన బందోబస్తు చేస్తున్నారని అందరెరిగిన విషయమే.

కరడుగట్టిన నాజీ యువకులను తమ రహస్య సిబ్బందిగా ఏర్పాటుచేశారు. ఆయుధాలను దాచిపెట్టారు. మిత్రమండలి ఆక్రమణలోఉన్న జర్మనీని అల్లకల్లోలం చేయాలనే పైశాచిక బుద్ధితో ఈ సన్నాహాలన్నీ చేశారు. ఆవిధంగా జర్మన్ ప్రజలపై తమ ప్రాబల్యం నిలుపుకోవాలని వీరి ఎత్తుగడ. డానిట్జ్‌యొక్క విదేశాంగ మంత్రి తన తుదిసందేశంలో ఇలా అన్నాడు: "మనం నిర్మించుకున్న జర్మనీ కూలిపోయింది. కాని ఒక్క అంశాన్ని—ఐక్యతను—చెక్కుచెదరకుండా కాపాడుకుందాం." ఈ నాజీనాయకుని దృష్టిలోఉన్న ఐక్యత ఎలాంటిది? ప్రచ్ఛన్నంగాఉన్న నాజీ నాయకులకు అండగా ఉండే ఐక్యత, వారి పైశాచికకార్యక్రమాన్ని కొనసాగించగల ఐక్యతనే ఆతను కోరుతున్నాడన్న మాట.

నాజీల ఈ తుదిపన్నాగం ఏమాత్రం సాగదనడానికి సందేహంలేదు. బెర్లిన్‌లో సోవియట్ అధికారులు తీవ్రమైన కఠినశిక్షను అమలుజరుపుతున్నారు. ఒక్క నాజీపురుగయినా మిగలకుండా, నాజీ భావాల జాడయినా లేకుండా, చేయడానికి తగిన తీవ్రచర్యను తీసుకున్నారు. జర్మన్ అభివృద్ధి నిరోధకులను ఇక ఎప్పటికి తలెత్తకుండేలా అణగగొట్టాలనే దృఢసంకల్పంతో సోవియట్ అధికారులు వ్యవహార కాండను నడుపుతున్నారు. ఇంతకాలం అణగిమణగి ఉన్న, ఫాసిస్టు వ్యతిరేకులు ఇప్పుడు పైకివస్తున్నారని కూడా వార్తలు వస్తున్నాయి. సోవియట్ అధికారులు తలపెట్టిన కార్యక్రమానికి వీరు తమ శక్తికొలది తోడ్పడతారు.

బ్రిటన్ అమెరికా ప్రజల బాధ్యత

కాని జర్మన్ అభివృద్ధి నిరోధకశక్తుల్ని సమూలంగా నాశనంచేయడం ఎంత త్వరగా నెరవేరుతుందా అనేది బ్రిటన్, అమెరికాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆ దేశాల్లో అభివృద్ధి నిరోధకులు చాల బలంగా ఉన్నారు.

వీరి ప్రాబల్యంవల్లనే ఆదేశాల ప్రభుత్వాలు యూరప్‌లో ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక పంథాల ననుసరించాయి. బెల్జియం, గ్రీసులు ఇందుకు నిదర్శనాలు. పోలెండు విషయం చూడండి. లండనులో కూర్చున్న పోలిష్ ద్రోహుల తాబేదార్లు రెడార్మీపై కుట్రలు పన్నారు. కొంతమంది రెడార్మీ ఉద్యోగులు, సైనికులు వీరి కుట్రలకు గురియై చనిపోయారు కూడా. ఈ కుట్రదారులను సోవియట్ ప్రభుత్వం అరెస్టుచేసి విచారణచేయబోతూంది. ఈ అరెస్టును సాకుగాతీసుకొని బ్రిటిష్, అమెరికన్ ప్రభుత్వాలు పోలెండు సమస్యను గురించి సోవియట్‌తో సాగిస్తున్న సంభాషణలనుఆపివేశారు. బ్రిటన్ అమెరికాల్లోని అభివృద్ధి నిరోధకుల ఒత్తిడి వల్లనే ఆప్రభుత్వాలు అలాచేశాయని లండను 'డెయిలీవర్కరు' రాసింది. ఈ అభివృద్ధినిరోధకశక్తుల ఒత్తిడికి అమెరికా, బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వాలు ఇక లొంగిపోకుండా ఉండేలా చేయవలసినబాధ్యత ఆదేశాల ప్రజాసామాన్యంపై వుంది. ఈ అభివృద్ధి నిరోధకుల్లో, ఉన్నత స్థానాల్లోవున్న కొందరు జర్మన్ ఫాసిస్టులకు ఆప్తులు. వీరి ప్రాబల్యాన్ని నాశనంచేయడమంటే, జర్మన్ ఫాసిజానికి మిగిలిఉన్న ఒక్క అండను ఊడబెరకడ మన్నమాట. యూరప్‌లో ప్రజాస్వామ్యం నాలుగుపాదాల నెలకొనాలంటే దేశద్రోహులను ముందుగా హతమార్చడం ఎంత అవసరమో, బ్రిటన్, అమెరికాల్లోని ఈ అభివృద్ధి నిరోధకులను అణగద్రొక్కడం కూడా అంత అవసరం. ఈ పవిత్రబాధ్యత ఆదేశాల ప్రజలపై నుంది.

ఈమధ్యనేజరిగిన మరోఘటనఈవిషయం యొక్క ప్రాధాన్యాన్ని వేనోళ్ళ చాటుతూ ఉంది. ఆస్ట్రియారాజధాని వియన్నాను రెడార్మీ విముక్తిచేసిన తరువాత, లోగడ ప్రజానాయకుడుగ పన్నెకెక్కిన డాక్టరు కార్ల్ రెన్నర్ నాయకత్వం క్రింద ఒక తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. ఆస్ట్రియాలోని ప్రజాస్వామిక పార్టీలన్నీ దీనిని బలపరిచాయి; సోవియట్ ప్రభుత్వం దీనిని గుర్తించి, ప్రోత్సహించింది. ఇలా జరిగినా, అమెరికావారు తాము వశపరుచుకున్న ప్రాంతాల్లో మరో అధికారవర్గాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకతే దీని ముఖ్యస్వభావము. అధికారంలోకి వచ్చీరాగానే, ఫాసిస్టు వ్యతిరేక పోరాటం సాగిస్తున్న దేశభక్త దళాలన్నీ అస్త్రవిసర్జనం చేయాలని శాసించింది ఈ అధికారవర్గం. సోవియట్‌ని, ప్రజల స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధుల్ని వ్యతిరేకించేవారు ఎంతదూరం పోతారో దీనినిబట్టి స్పష్టమవుతూంది.

యూరప్‌లో పెద్దసమస్య

ఈ దేశభక్త దళాలసంగతి యూరప్‌లో ఇప్పుడొక పెద్ద సమస్య అవుతూంది. సోవియట్ సైన్యాలు ఎక్కడికి వెళితే అక్కడ దేశభక్త దళాలను, ప్రజాస్వామ్య పక్షాలను గుర్తిస్తున్నాయి, వారికికావలసినంత ఆయుధ బలాన్నిచ్చి, ఫాసిస్టు వ్యతిరేక పోరాటాన్ని బలపరుస్తున్నాయి. పోలెండు, బల్గేరియా, రుమేనియా, యుగోస్లావియా, హంగరీ, ఆస్ట్రియా-ఇవన్నీ ఇందుకు నిదర్శనం. ఫాసిస్టులను ధ్వంసం చేయమని మాత్రమేకాదు; తమతమ దేశాలలోని అభివృద్ధినిరోధకులను, దేశద్రోహులనుకూడా రూపుమాపమని సోవియట్ ఈ ప్రజల్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని సుస్థిరంగా స్థాపించుకోడంలో అన్నివిధాల తోడ్పడుతూంది. కాని ఇటు బ్రిటన్ అమెరికాలు ఏంచేస్తున్నాయి? బెల్జియం, ఇటలీ, గ్రీసు, ఆస్ట్రియా దేశాల్లో దేశభక్తదళాల ఆయుధాలు పీక్కున్నాయి. ప్రజల ప్రతీకారజ్వాలలనుంచి దేశద్రోహులను కాపాడ్డానికి ప్రయత్నించాయి. అంతేకాదు. ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేకుల్ని, అభివృద్ధి నిరోధకుల్ని, ఫాసిస్టు అనుకూలుర్ని గద్దెనెక్కించారు. వీరిద్వారా తీవ్రవాదులనీ, కమ్యూనిస్టులనీ పేరుపెట్టి ప్రజాస్వామిక వాదుల నందర్నీ అణచ జూస్తున్నారు.

అభివృద్ధి నిరోధకులఎత్తు

జర్మన్ నాజీలు "బోల్షివిజం భూతాన్ని" కల్పించి మిత్రరాజ్యాల ప్రజల్ని చీలదీయాలనుకున్నారు. అపాచిక పారలేదు — ఈ రోజుల్లో అంతకన్నా పారదు. కాని నాజీజం ఓడిపోయిన ఈరోజుల్లో ప్రతిదేశంలోని అభివృద్ధి నిరోధకులూ, ఒకవైపు సోవియట్‌పట్ల మిత్రభావాన్ని నటిస్తూ, మరోవైపు తమ దేశంలో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకతను రెచ్చగొట్టజూస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టులపై దాడిసాగిస్తున్నారు. ఈవిధంగా తమదేశంలో కలతలు తెచ్చిపెట్టి, ప్రజల్లో—ముఖ్యంగా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో అగ్రదళంగా ఉండిన కార్మికవర్గంలో-నానా చీలికలు తేడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అలా ప్రజాస్వామికోద్యమాన్ని నాశనంచేసి, తమ జెండా శాశ్వతంగా ప్రతిష్ఠించజూస్తారీ అభివృద్ధి నిరోధకులు. బ్రిటన్ అమెరికాల్లోని అభివృద్ధి నిరోధకులమీద దెబ్బతీసినప్పుడే, ఆయా దేశాల్లోని అభివృద్ధి నిరోధకులకు ఏలాంటి ఆధారం లేకుండా పోతుంది. ప్రజాస్వామికోద్యమానికి ఆటంకం లేకుండా పోతుంది.

నూతన ప్రపంచ నిర్మాణం కోసం నేడు సాగుతూన్న కృషి అంతా ఈ సమస్యమీదనే ఆధారపడిఉంది. ఈ అభివృద్ధి నిరోధకుల్ని ప్రతిఘటించి రూపుమాపడం కష్టతరమైన కార్యమే. 27 ఏళ్ళ క్రితం ఈకార్యం అంతగా ఫలించలేదు. కాని నేడు సోవియట్ నాయకత్వం క్రింద ముందుకు సాగుతూన్న ప్రపంచ ప్రజలశక్తి వేయిరెట్లు పెరిగింది. సోవియట్ సహకారంతోనే ప్రపంచంలో యుద్ధాన్ని అరికట్టి, శాంతిని కాపాడగలమని గత 20 ఏళ్ళ చరిత్ర ప్రజలకు బోధించింది. అలాగే యూరపు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వం కింద కార్మికవర్గమే ప్రధాన పాత్రను నిర్వహించడం ప్రజలు చూచారు. ఈ కార్మికవర్గమే దేశద్రోహులకు, ఫాసిస్టు రాక్షసులకు నేడే తగినశాస్తి చేయడంచూస్తున్నారు - ఉదాహరణకు ముసోలినీ ఉదంతం. దీనినిబట్టి ప్రజలేమిటి గ్రహించారు? యీ కార్మికవర్గం సంఘటిత శక్తితో నిలబడి, దేశానికి నాయకత్వం వహించిననాడే దేశద్రోహులను శాశ్వతంగా సమాధిచేసి, శాంతి స్వాతంత్ర్యాలను సుస్థిరంగా నెలకొల్పి, అభ్యుదయమార్గాన్ని సాగిపోవడం సాధ్యమవుతుంది - లేకపోతే తిరిగి అల్లకల్లోలంతప్పదని ఈ ప్రజలు అనుభవంమీద గ్రహించారు.

నాజీ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించి నడిపిన ఆయిదేళ్ళ పోరాటంయొక్క అనుభవం ఈ ప్రజలచేతిలో ఒక దివ్యాస్త్రం. దీనిసహాయంతో ప్రజలు దేశద్రోహులను, అభివృద్ధి నిరోధకులను పూర్తిగాఅణగద్రొక్కి, ప్రజాస్వాతంత్ర్య, శాంతి, అభ్యుదయాలకు రాజమార్గంవేస్తారు. బ్రిటను, అమెరికాలప్రజలు తమపైనున్న పవిత్రబాధ్యతను జయప్రదంగా నెరవేర్చగలరనడానికి సందేహం లేదు. స్టాలిన్ అన్నట్లు, ఇకమీదట "ప్రజాస్వాతంత్ర్య శాంతిపతాకం యూరప్ మీద సగర్వంగా ఎగురగలద"నడానికి సందేహం లేదు.

మాలటోవ్ ఉపన్యాసం

(1వ పేజీ తరువాయి) అవుతుంది. స్వాతంత్ర్య ప్రజాస్వామ్య శక్తులలో మన అభ్యుదయాన్ని కాంక్షించే మహారాజ్యమొకటి మన వెనుక ఉన్నదనీ, మాలొటోవ్‌ను అభినందించిన చిన్న రాజ్యాలన్నీ మనవెనుక ఉన్నవనీ, శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో మహాసభ వెల్లడిచేసింది. భారతదేశ సౌభాగ్యం కోసం — యీనాడే కాకుండా, భవిష్యత్తులో కూడా భారతదేశ స్వాతంత్ర్యకోసం — గాంధీ జిన్నాలు ఐక్యకంఠంతో మాటాడనంతవరకు, అమెరీచేతులో కీలుబొమ్మలైన ఫిరోజ్ ఖాన్ నూన్, రామస్వామి మొదలియార్ల వంటివారే భారతదేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు.

('పీపుల్స్‌వార్' నుండి)

సిద్ధంగా వున్నాయి!

ప్రసూతి - శిశుపోషణ	1-8-0
సోవియట్ రైతు	0-4-0

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం, బెజవాడ

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభ, ఖమ్మం

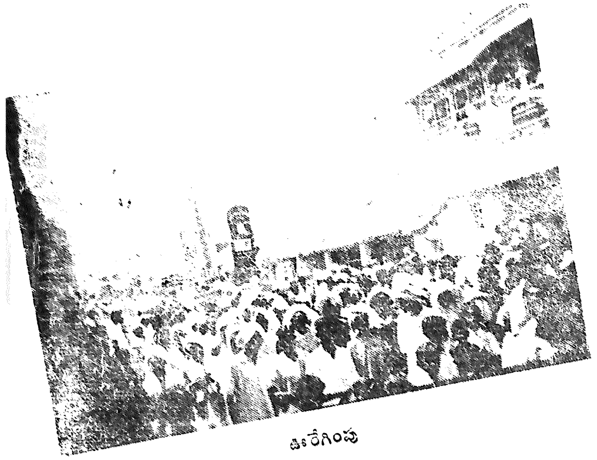

ఊరేగింపు

"ఆజాద్ నగర్" సింహద్వారం

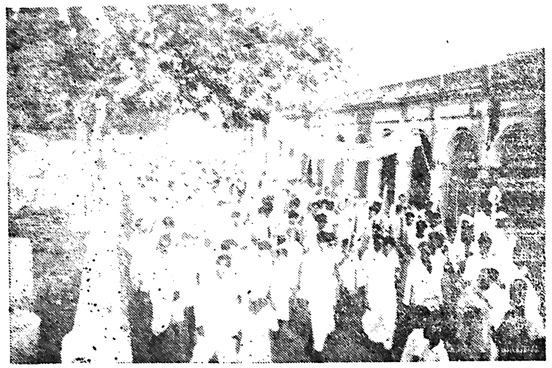

ఊరేగింపులో ఒక దృశ్యం

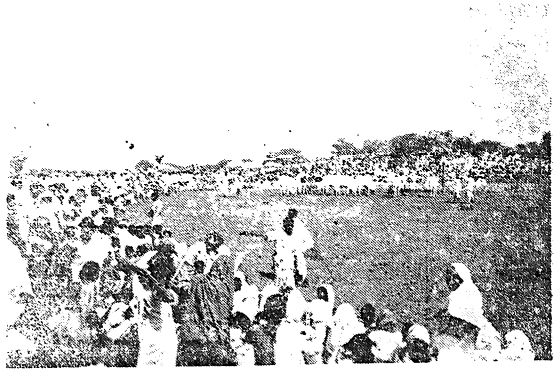

పశువుల ప్రదర్శనం, ఎడ్లపోటీలు

మహాసభలో ఒక భాగం

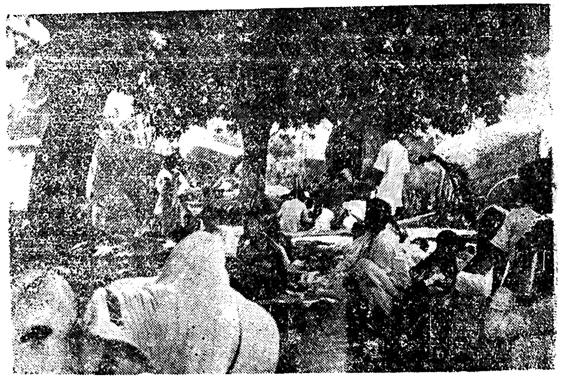

రైతులు విశ్రాంతి తీసుకొంటున్న దృశ్యం

Editor: M. Chandrasekhara Rao, Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada

END OF ISSUE